

PERHEPARTIOTOIMINTA PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Katja Okoye

Viivi Hatakka

Opinnäytetyö kevät 2018

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)

Sosionomi (AMK)

+Lastentarhaopettajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Okoye, Katja & Hatakka, Viivi. Perhepartio toiminta pääkaupunkiseudulla. Kevät 2018, 65 s., 1 liite. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Sosionomi (AMK) ja Sosionomi (AMK) + Lastentarhanopettajan virkakelpoisuus.

Perhepartio toiminta on alle 7-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua partiomuotoista toimintaa, joka ei kuitenkaan ole osa virallista partio-ohjelmaa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää miksi lippukunnat järjestävät perhepartio toimintaa, miten toiminta toteutetaan, millaista tukea perhepartio ryhmien vetäjät tarvitsevat piiriltä perhepartio toiminnan aloittamiseen ja ylläpitämiseen sekä miten perhetyön elementit näkyvät perhepartio toiminnan toteuttamisessa. Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n kanssa.

Tutkimus oli kvalitatiivinen eli laadullinen. Aineisto kerättiin haastattelemalla kahdeksaa perhepartio ryhmien vetäjää kuudesta eri pääkaupunkiseudun lippukunnasta. Haastattelumenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua ja aineisto analysoitiin käyttäen sisällönanalyysejä.

Tutkimuksen tulosten perusteella perhepartio ryhmät aloitettiin lippukunnissa pääasiassa siksi, että haastateltavat olivat itse kiinnostuneita perhepartio toiminnasta ja halusivat aloittaa partio toiminnan oman, alle sudenpentuikäisen, lapsensa kanssa. Perhepartio ryhmien toiminta oli vapaamuotoista, perheitä osallistavaa toimintaa, jonka suunnittelun perustana oli lapsilähtöisyys. Tutkimuksessa kävi ilmi, että perhepartio ryhmien vetäjät toivoivat piiriltä tukea toiminnan sisällön suunnitteluun. Lisäksi piiriltä toivottiin selkeitä yhteisiä linjauksia jäsenmaksukysymyksiin sekä partiosymboliikan käyttöön perhepartio toiminnassa. Perhetyön elementit näkyivät perhepartio toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa, sillä toiminta perustui lapsen ja vanhemman yhdessä toimimiseen sekä yhteiseen kokeamiseen.

Asiasanat: perhepartio, partio, perhetyö

ABSTRACT

Okoye, Katja & Hatakka, Viivi. Perhepartiotointa pääkaupunkiseudulla. Spring 2018, 65 p., 1 appendices. Diaconia University of Applied Sciences, Degree Programme in Social Services, Option in Social Services and Education. Degree: Bachelor of Social Services.

Our thesis was about activity organized by Scout's local groups for the families with children under 7-year-old and not yet in the age of joining the cubs. This activity is not part of the official youth programme in Finland. The aim of the thesis was to find out why local groups organize Scouting for families with small children. The aim was also to explore how the activity is organized and what kind of support the group leaders would like to receive from the district, Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. This thesis also aims to investigate how the theoretical basis of family work is reflected in the activities of these groups.

The thesis was a qualitative study. The material was collected by interviewing eight group leaders in six different local groups in Helsinki Metropolitan area. The method was semi-structured interview. The material was analyzed with content analysis.

The study suggests that the main reason for the local groups to organize Scouting for families was that the interviewees were interested in this kind of activity. They also wanted to join Scouts together with their own children not yet old enough for cubs. The activity of the groups is non-structured and targeted to families. The study suggests that the activity is highly child oriented. The outcome also was that the group leaders would need support from the district in planning the programme for the families with small children. The group leaders would also like to have clear instructions concerning the membership fees and the use of the Scout symbols in these groups. The theoretical basis of family work was reflected in these groups as the emphasis of planning the activity was offering shared experiences for the parent and the child.

KEYWORDS: Scouts, family work

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 PARTIO- JA PERHEPARTIOTOIMINTA	7
2.1 Kansainvälinen partiotoiminta.....	7
2.2 Partiotoiminta Suomessa	8
2.3 Partiotoiminnan peruskäsitteitä	9
2.4 Partiosymboliikka.....	11
2.5 Perhepartiotoiminta Suomessa	12
3 PERHETYÖ	14
3.1 Perhetyön määritelmä.....	14
3.2 Perhetyön tavoitteet	15
3.3 Perhetyön sisältö.....	16
3.4. Perhetyö varhaiskasvatuksessa.....	18
4 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄT	21
4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet.....	21
4.2 Tutkimusmenetelmät ja aineiston keruu	21
4.3 Aineisto ja sen analyysi	25
5. TULOKSET.....	28
5.1 Perhepartioryhmien taustat	28
5.2 Perhepartiotoiminnan aloittaminen	30
5.3 Perhepartioryhmien toimintatavat.....	34
5.4 Toiminnan toteuttamisen haasteet ja tuentarpeet.....	38
5.5 Perhetyön elementit perhepartiotoiminnassa.....	41
5.6 Tulosten pohdinta.....	44
5.7 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	51
6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	54
6.1 Pohdinta	54

6.2 Johtopäätökset	55
6.3 Ammatillinen kasvu	56
7 LÄHTEET	58
LIITE 1: Haastattelukysymykset.....	64

1 JOHDANTO

Perhepartiot toiminta on alle 7-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua toimintaa. Perhepartiot toiminnan yhtenä tavoitteena on mahdollistaa partiot toimintaan osallistuminen niille entisille partiolaisille, joiden omat lapset eivät vielä ole partioikäisiä. Samalla perhepartiot toiminta mahdollistaa uusien perheiden mukaantulon ja tutustumisen partiot toimintaan perheenä. Kiinnostus perhepartiot toiminnan kehittämiseen on ollut kasvussa eri puolilla Suomea. Tällä hetkellä perhepartiot toiminnan ohjeistuksessa määritellään perhepartiot toiminta varsinaisen partiot toiminnan ulkopuolelle, eikä se määritelmän mukaan saa viedä resursseja varsinaiselta partiot toiminnalta. Partiot toiminta itsessään on suunnattu yli 7-vuotiaille. (Suomen partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015.)

Opinnäytetyömme on tehty yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n kanssa. Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry eli PääPa on vuonna 1975 perustettu partiojärjestö, johon kuuluu tällä hetkellä noin 114 lippukuntaa Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten alueella. Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry on Suomen 10 partiopiiristä suurin ja sillä on yli 11 000 jäsentä. (Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. Ajankohtaista. Meitä on jo yli 11 000!; Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. Lippukunnat. Partio on maailman paras harrastus!.)

Opinnäytetyömme tavoitteena on selvittää, miksi pääkaupunkiseudun lippukunnissa järjestetään perhepartiot toimintaa ja miten toiminta toteutetaan. Samalla selvitämme, millaista tukea perhepartiot ryhmien vetäjät tarvitsevat partiopiiriltä perhepartiot toiminnan aloittamiseen ja ylläpitämiseen. Tarkastelemme myös, miten perhetyön elementit näkyvät perhepartiot toiminnan toteuttamisessa. Perheet ovat keskeinen osa perhepartiot ryhmien toimintaa, ja opinnäytetyössämme esille tulevia asioita voidaan mahdollisesti hyödyntää tulevaisuudessa perhepartiot toiminnan kehittämisessä. Lisäksi tarkastelemme perhepartiot toimintaa varhaiskasvatuksen perhetyön näkökulmasta, sillä toinen opinnäytetyön tekijöistä suorittaa sosionomi (AMK) tutkinnon ohella lastentarhanopettajan virkakelpoisuuden.

2 PARTIO- JA PERHEPARTIOTOIMINTA

2.1 Kansainvälinen partiotoiminta

Partiotoiminta sai alkunsa vuonna 1907, kun englantilainen kenraali Robert Baden-Powell (1857–1941) kehitti kasvatusjärjestelmän, jota hän sovelsi Brownsean saarella järjestämällään leirillä. Kasvatusjärjestelmän kehittämisen taustalla oli Baden-Powellin huoli Britannian nuorison tilasta ja sen seurauksena hän tutustui sekä ajankohtaisiin kasvatusmenetelmiin että poikatyötä tekeviin järjestöihin. Toisaalta jo armeijavuosinaan Baden-Powell oli perehtynyt laajasti erilaisiin suunnistukseen ja selviytymistekniikoihin. Häne sotilaille kirjoittamansa käsikirja, *Aids to Scouting*, oli jo vuonna 1903 otettu käyttöön myös nuorisotyötä tekevien järjestöjen sekä opettajien työssä. Käsikirjan avulla lapsille ja nuorille opetettiin muun muassa havainnointia sekä puutöitä. Baden-Powell yhdisteli keräämäänsä tietoa ja muokkasi sotilaille kirjoittamaansa käsikirjaa nuoremmille soveltuvaksi. Lopulta vuonna 1907 hän testasi keräämänsä tiedon ja omien kokemustensa perusteella kehittämäänsä kasvatusmenetelmää Brownsean leirillä. Vuonna 1908 Baden-Powell julkaisi menetelmänsä kirjassaan *Scouting for Boys*. Kirjasta tuli bestseller. (Niilo-Rämä ym. 2008, 11, 22, 29; Scouts. Baden-Powell. Introduction.)

Aluksi poikia oli vain noin kaksikymmentä, mutta partiotoiminta levisi nopeasti ja kahden vuoden kuluttua partiopoikia oli Britanniassa jo 100 000. Ensimmäiset partiotytöt tulivat mukaan toimintaan vuonna 1909. Partiotoiminta levisi Britanniasta ulkomaille nopealla tahdilla. Yhdysvaltoihin ja Chileen partiotoiminta rantautui jo perustamisvuonna 1907 ja ennen vuotta 1914 partiolaisia oli lähes jokaisessa Euroopan maassa. (Niilo-Rämä ym. 2008, 11, 22.)

2.2 Partio toiminta Suomessa

Suomessa partio toiminta on alkanut jo vuonna 1910 ja vuonna 1972 perustettiin Suomen Partiolaiset ry yhdistämällä Partiotyttö- ja Partio poikajärjestöt (Niilo-Rämä ym. 2008, 11, 28–29; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Historia). Partio toiminnan tavoitteena on tukea lasten ja nuorten tasa-painoista kasvua heidän yksilölliset piirteensä huomioon ottaen. Partio toiminnan ydintä ovat monipuolinen yhdessä tekeminen sekä yhteisöllisyys. (Niilo-Rämä ym. 2008, 98–100; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on?.) Partiolaiset kokoontuvat kerran viikossa harrastamaan partiolaisten ikäkauteen sopivia aktiviteetteja, joiden avulla harjoitellaan yhdessä toimimista ja opetellaan uusia asioita, esimerkiksi retkeilyyn, luontoon ja kädentaitoihin liittyen. Partioon kuuluvat myös erilaiset retket ja leirit luonnossa. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Mitä partiossa tehdään?.) Suomessa on tällä hetkellä yli 65 000 partiolaista ja maailmanlaajuisesti partiolaisia on jo yli 45 miljoonaa (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on?).

Virallinen partio toiminta on tarkoitettu 7–22-vuotiaille lapsille ja nuorille. Partio-ohjelmassa partio toiminta on jaettu viiteen eri ikäkauteen: 7–9-vuotiaat suden-pennut, 10–12-vuotiaat seikkailijat, 12–15-vuotiaat tarpojat, 15–17-vuotiaat samoajat sekä 18–22-vuotiaat vaeltajat. Ikäkausissa on päällekkäisyyksiä siksi, että esimerkiksi seikkailijoista on tarkoitus siirtyä tarpojiin nuoruusiän alkaessa. Koska tyttöjen ja poikien kehitys voi tässä ikävaiheessa tapahtua eri aikaan, voi kaksitoistavuotiaita lapsia olla sekä seikkailijoissa että tarpojissa. Ikäkausijattelussa on pyritty ottamaan huomioon lapsen ja nuoren erilaiset kehityskaudet niin, että kukin ikäryhmä harjoittaa kehityskauteensa sopivia taitoja. Toisaalta samoajiin siirrytään yleensä yhdeksännen luokan alussa. On kuitenkin paikkakuntia, joilta nuoret siirtyvät peruskoulun jälkeen muille paikkakunnille opiskelujen vuoksi eikä samoajaryhmiä ole omalla paikkakunnalla. Tuolloin tarpojissa saatetaan pysyä peruskoulun loppuun saakka. (Niilo-Rämä 2008, 19, 112.)

Useimmiten partioon liitytään sudenpentuiässä, 7–8-vuotiaana, vaikka partioon liittyminen onkin mahdollista minkä ikäkauden aikana tahansa. Partion perusajatukseen kuuluu, että kaikki ikäkaudet ovat tärkeitä. Lippukunnan tulee sen vuoksi

tarjota toimintaa kaikille ikäryhmille, joita on mukana toiminnassa. Partio toiminnassa oleellista on myös vastuun lisääntyminen iän karttuessa ja yksi partion keskeisistä kasvatustavoitteista on johtamistaitojen harjoittelu. Harjoittelu aloitetaan jo sudenpentuikäisenä esimerkiksi niin, että lapsi saa tehtäväkseen johtaa leikin lauman kokouksessa. Vaeltajaikäinen voi johtaa sudenpentulaumaa tai seikkailijajoukkuetta aikuisen tuella ja samoaja toimii tarpojen vartionjohtajana. (Niilo-Rämä 2008, 20, 109, 119, 125.)

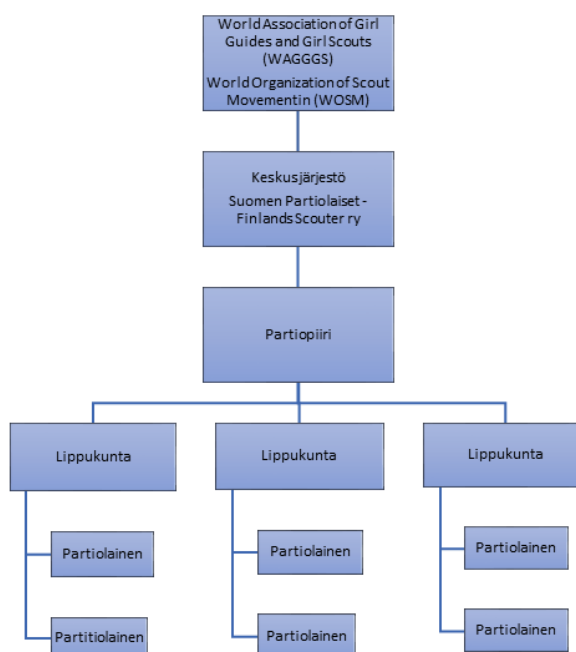
Mahdollisuus liittyä mukaan partio toimintaan ei rajoitu vain partio-ohjelman mukaisiin ikäkausiin, vaan partio toimintaan voi lähteä mukaan myös aikuisena (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Parempi lippukunta. Miksi aikuinen liittyy partioon? 2013). Usein aikuisen rooli partiossa on olla johto- ja vastuutehtävissä tai huoltojoukoissa, mutta osa lippukunnista järjestää aikuisille myös aivan omaa toimintaa. Myöskään se, ettei ole omia lapsia, ei ole esteenä partio toiminnan aloittamiselle aikuisiässä. Partiossa on kattava koulutusohjelma partioon liittyville, joten aiempaa kokemusta partio toiminnasta ei tarvitse olla (Niilo-Rämä 2008, 154, 160, 167; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Parempi lippukunta. Partio on hyvä valinta myös aikuisen harrastukseksi 2016; Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. Ajankohtaista. Viisi vinkkiä partioon liittyvälle aikuiselle 2016; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tule mukaan. Aikuisena partioon.)

2.3 Partio toiminnan peruskäsitteitä

Partion paikallisyhdistystä kutsutaan lippukunnaksi. Lippukunnat voivat olla tyttöistä muodostuvia tyttölippukuntia tai pelkästään poikien poikalippukuntia. Yli puolet Suomessa toimivista lippukunnista on yhteislippukuntia eli niissä on sekä poikia että tyttöjä. (Niilo-Rämä 2008, 17; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tietoa meistä. Organisaatio.) Lippukunnan tehtävä on tarjota lapsille ja nuorille ikäkausiohjelman mukaista ohjelmaa ja eri ikäkaudet muodostavat omat kokonaisuutensa lippukuntien sisällä (Niilo-Rämä 2008, 17, 172–173). Sudenpentuikäiset 7–9-vuotiaat muodostavat lauman, kun taas 10–12-vuotiaat seikkailijat toimivat joukkueena ja tarpojat, samoajat ja vaeltajat vartiona. Partiolippukunnan

sudenpentuikäisistä lapsista voidaan siis käyttää myös käsitettä lauma. Lauman johtajaa kutsutaan akelaksi. (Niilo-Rämä 2008, 116, 132–133, 203.) Lippukuntien kokoontumispaikkana toimii partiokolo, jossa eri ikäryhmät kokoontuvat viikoittain (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partio scout. Mikä partio on? Mitä partiossa tehdään?; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiosanasto. Partion lyhyt oppimäärä).

Kuviossa 1 on kuvattuna partion organisaatorakenne kaaviomuodossa. Kunkin maantieteellisen alueen lippukunnat muodostavat partiopiirejä. Tällä hetkellä Suomessa toimii kymmenen partiopiiriä. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tietoa meistä. Partiopiirit.) Partiopiirien keskeinen tehtävä on tukea partiolippukuntia niiden toiminnassa esimerkiksi järjestämällä koulutuksia sekä varmistamalla, että alueen lippukunnilla on tarvittavat resurssit toimintansa toteuttamiseen (Niilo-Rämä 2008, 164, 186–187). Suomessa partion kattojärjestönä toimii Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Maailmanjärjestöjä partiolla on kaksi ja ne ovat Partiotyttöjen Maailmanliitto eli WAGGGS sekä Partioliiikkeen Maailmanjärjestö eli WOSM. Suomen Partiolaiset ry kuuluu jäsenenä näihin molempiin. (Niilo-Rämä 2008, 17; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Kansainvälisyys.)

Kuvio 1. Partion maailmanlaajuinen organisaatio

2.4 Partiosymboliikka

Partiotoiminnassa symboliikalla on tärkeä merkitys yhteenkuuluvuudentunteen lisääjänä. Symbolit kertovat myös saavutetuista tavoitteista ja luovat seikkailuntunnetta. Partiosymbolit voivat olla kansainvälisiä, kansallisia tai paikallisia. Partio-tervehdys, jossa kätellään vasemmalla kädellä, sekä partiohuivi ovat kansainvälisiä partiosymboleita. Suomessa kansallinen partiosymboli on sinivalkoinen väiski-lakki. Paikallisia partiosymboleita voivat olla esimerkiksi lippukunnan oma lippu, perinnejuhlat tai lippukunnan oma huuto, jolla korostetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Niilo-Rämä 2008, 13, 14 103; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Symboliikka.)

Huivi on partiosymboli, joka on kaikilla partiolaisilla (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partio-ohjelma. Puku- ja merkkiohje). Perushuivi on lipunsininen, mutta lippukunnat voivat myös valita itse huivinsa värin tai väriyhdistelmän (Ikonen, Kauppi & Winter 1984, 26). Vaihtoehtoisesti lippukunnat voivat kiinnittää perushuiviin oman lippukuntansa merkin (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Sudenpennut). Sudenpennut saavat käyttää huiviaan antettuaan sudenpentulupauksen. Sudenpentu antaa sudenpentulupauksen merkiksi siitä, että hän haluaa olla partiolainen ja sitoutuu partion arvoihin. Sudenpentulupauksen sisältöjä käydään läpi sudenpentujen kanssa ikätasoisesti ennen lupauksen antamista. Itse lupauksenantotilaisuus on juhlallinen ja tärkeä osa partioperinteitä. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Sudenpennut; SP:n ohjelmaryhmä 2000, 14.)

Sisarus- tai veljespiiri on yksi keskeisimpiä partiotapoja. Usein sisaruspiiri muodostetaan partiotapaamisten päätteeksi tai esimerkiksi partioleirin iltanuotiolla. Sisaruspiirissä partiolaiset asettuvat piiriin ja ottavat toisiaan käsistä kiinni niin, että omat kädet ovat ristissä, vasen käsi päällimmäisenä. (Niilo-Rämä 2008, 14; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Sudenpennut.)

2.5 Perhepartiot toiminta Suomessa

Perhepartiot toiminta on alle 7-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua partiomuotoista toimintaa, joka ei kuitenkaan ole osa virallista partio-ohjelmaa (Purmonen & Rokkila; Ruohola 2015; Suomen partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskus 2015). Perhepartiot toiminnasta ei ole olemassa kirjallista tutkimustietoa tai toimintaa ohjaavaa virallista materiaalia. Olemme käyttäneet perhepartiot toiminnan suuntaviivojen tarkasteluun internet-lähteitä, jotka ovat pääasiassa tällä hetkellä toiminnassa olevien perhepartior ryhmien julkaisemia lyhyitä kertomuksia ja blogikirjoituksia. Lippukuntien kasvun ja toiminnan tueksi tarkoitettussa Parempi lippukunta -blogissa on hahmoteltu perhepartiot toiminnan suuntaviivoja ja ohjeistuksia lippukuntien käyttöön (Suomen Partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskus 2015).

Perhepartiot toimintaan osallistumisen voidaan toivoa sekä madaltavan vanhempien kynnystä osallistua lastensa harrastustoimintaan että rohkaisevan lapsia uuden harrastuksen pariin (Aspila, Perko & Siltanen 2014; Ruohola 2015; Suomen Partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskus 2015). Perhepartiot toiminnan keskeisenä ajatuksena on tarjota lapsiperheille yhteistä mukavaa tekemistä luonnossa ja antaa vanhemmille mahdollisuuden tavata muita vanhempia. Sen lisäksi, että perhepartiot toiminnan toivotaan houkuttelevan uusia perheitä partioharrastuksen pariin, perhepartiot toiminta tarjoaa myös entisille partiolaisille mahdollisuuden palata mukaan partiot toimintaan jo ennen kuin heidän omat lapsensa ovat sudenpentuikäisiä. (Haarala 2015, 4–5; Purmonen & Rokkila; Suomen Partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskus 2015.) Anna Evilä (2013, 58) on esittänyt Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n jäsenmäärän kasvua käsittelevässä opinnäytetyössään perhepartiot toimintaa yhdeksi uudeksi kohderyhmäavaukseksi partiolaisten jäsenmäärän kasvattamiseksi.

Lippukuntien perhepartior ryhmät kokoontuvat lippukunnan harkinnan mukaan, yleisimmin noin kerran kuukaudessa (Aspila ym. 2014; Purmonen & Rokkila; Ruohola 2015; Suomen Partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskus 2015). Suomen Partiolaisten kasvatustieteiden tutkimuskeskuksen blogikirjoituksessa, joka on suunnattu perhepartiot toiminnan järjestämisestä kiinnostuneille lippukunnille, suositellaan perhepar-

tioryhmän vetäjäksi lippukunnan johtajaa, jolla itsellään on pieniä lapsia. Samassa yhteydessä mainitaan myös, että muutkin aikuiset voivat ottaa vastuuta perhepartioryhmän toiminnasta ja ryhmän vetäjän roolia voidaan kierrättää aikuisten kesken. Pääasia on, että perhepartitoimintaan osallistuminen olisi matalan kynnyksen toimintaa. Perhepartiolaiset voivat myös halutessaan liittyä Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n, partiopiirin ja lippukunnan jäseniksi. (Ruohola 2015; Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015.)

Koska perhepartitoiminta ei ole virallista partiotoimintaa, voidaan lippukunnan perhepartioryhmän kulut kattaa lippukuntien oman harkinnan mukaan esimerkiksi perhepartioryhmän omalla jäsenmaksulla tai tapahtuma- / kausikohtaisella maksulla. Perhepartitoimintaan ei siis tule käyttää viralliseen partiotoimintaan suunnattuja varoja eikä perhepartitoiminnan tule muutenkaan viedä voimavaroja tai resursseja varsinaiselta partiotoiminnalta. (Purmonen & Rokkila; Ruohola 2015; Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015; Uudenmaan Partio Piiri ry. Perhepartio.) Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry ei myöskään tarjoa materiaalia perhepartitoiminnan järjestämiseen (Hopeakoski 2016). Lippukunnat saavat itsenäisesti päättää siitä, ovatko perhepartiolaiset virallisesti lippukunnan jäseniä. Samalla on kuitenkin tärkeää muistaa, että lippukunnan tapahtumiin ja yhteisiin tilaisuuksiin osallistuessaan perhepartiolaisten ei pidä joutua kokemaan itseään ulkopuolisiksi. (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015.) Mikäli perhepartiolaiset eivät liity lippukunnan jäseniksi, ei heillä ole voimassaolevaa partiovakuutusta ja oma tapaturmavakuutus on tuolloin hyvä olla voimassa (Partiolippukunta Erämetsot ry. Toiminta. Perhepartio Minimetsot; Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Lippukuntien omassa harkinnassa on myös se, annetaanko perhepartiolaisille huivi. Virallisesti partiohuivin saa sudenpentujen lupausenantotilaisuudessa ja osa lippukunnista onkin halunnut toimia perinteisellä tavalla. Perhepartiolaisille voidaan kuitenkin antaa lippukunnan näin sopiessa joko lippukunnan virallinen tai vaihtoehtoisesti esimerkiksi vain perhepartiolaisille tarkoitettu huivi. (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015.)

3 PERHETYÖ

3.1 Perhetyön määritelmä

Perhetyö on perheiden hyväksi tehtävää työtä, jonka tavoitteena on tukea perhettä ja sen jäseniä heidän kohtaamissaan haasteissa. Perhetyön sisältö vaihtelee paljolti sen mukaan, mikä taho perhetyötä toteuttaa ja käsitteenä perhetyö onkin ongelmallinen, sillä sille ei ole yhtä täydellistä määritelmää (Heino, Berg & Hurtig 2000, 10; Rautio 2014, 191–202.) Laajimmillaan perhetyöksi voidaan katsoa kaikki perheiden hyväksi tehtävä työ, jota yhteiskunnan eri tahot toteuttavat. Joidenkin määritelmien mukaan perhetyötä voivat toteuttaa myös vapaaehtoiset ja yksityishenkilöt, jolloin perhetyöksi voidaan katsoa kaikki sellainen työ, josta perheet hyötyvät. (Vilén, Seppänen, Tapio & Toivanen 2010, 24–25.) Nätkin ja Vuori (2007, 7) ovat määritelleet perhetyön ammattilaisen tai toisinaan yksityishenkilön toteuttamaksi työksi, jonka motiivina on huoli perheen tilanteesta ja pyrkimyksenä lisätä perheen hyvinvointia. Työn kohteena voi olla joko koko perhe tai perheenjäsenet erikseen (Nätkin & Vuori 2007, 7).

Perhetyön käsitettä voidaan tarkastella esimerkiksi jakamalla se välittömään ja välilliseen perhetyöhön. Välillisessä perhetyössä kohteena on perheen- tai yhteisön jäsen, jonka välityksellä toiminta kohdistuu koko perheeseen tai yhteisöön. Välittömästä perhetyöstä puhuttaessa työtä tehdään koko perheen tai mahdollisesti koko yhteisön kanssa. (Uusimäki 2005b, 32–33.) Perhetyötä voidaan tutkia myös sen mukaan, missä elämäntilanteessa perhetyötä tehdään tai mikä taho palvelua tuottaa. Perhetyötä toteuttavia tahoja ovat esimerkiksi kunta, erilaiset järjestöt, yhdistykset, säätiöt sekä seurakunnat. Kunnan tuottamaa perhetyötä tehdään kouluissa, päiväkodeissa, neuvoloissa sekä lastensuojelussa. (Kupiainen & Holmberg 2011, 44.) Elämäntilanteen mukaan tarkasteltaessa perhetyö voidaan jakaa esimerkiksi ennaltaehkäisevään työhön, varhaiseen tukemiseen ja puuttumiseen sekä tehostettuun ja korjaavaan perhetyöhön (Uusimäki 2005a).

Yleisemmin perhetyöksi käsitetään perheiden hyväksi tehtävä tavoitteellinen työ, jonka tavoitteet lähtevät perheen tarpeista, mutta esimerkiksi sosiaali- ja terveystalalla perhetyö määritellään täsmällisemmin (Rönkkö & Rytönen 2010, 28). Sosiaalihuoltolain (L 1301/2014) mukaan perhetyö on asiakkaan hyvinvoinnin tukemista silloin, kun asiakkaalla perheineen tai asiakkaan hoidosta vastaavalla henkilöllä, on tarvetta ohjaukseen tai tukeen keskinäisen vuorovaikutuksen parantamiseksi ja omien voimavarojen vahvistamiseksi.

3.2 Perhetyön tavoitteet

Perhetyö voi kohdistua kaikenlaisiin perheisiin elämän jossainkin vaiheessa ja sen tavoitteena on tukea perhettä (Uusimäki 2005a). Kun perhe saa apua riittävän ajoissa, voidaan perheen hyvinvoinnin edistämisen lisäksi ehkäistä ongelmien kärjistymistä, syrjäytymistä sekä tarvetta mahdollisille erikoispalveluille (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Perhetyö 2015).

Perhetyössä tarkastellaan perhettä kokonaisuutena ja tukea tarjotaan koko perheelle yksittäisen perheenjäsenen tukemisen sijaan. Työn lähtökohtana on jokaisen perheen yksilöllinen tilanne ja tuen tarve. (Uusimäki 2005a; Rönkkö & Rytönen 2010, 27, 38.) Perhetyössä kartoitetaan perheen tilanne sekä arvioidaan perheen toimivuutta. Pyrkimyksenä auttaa perhettä sekä selviämään ongelmista että ehkäistä ongelmien syntymistä. (Nätkin & Vuori 2007, 8.) Ideaalitalanteessa perhetyö rakentuu jokaisen perheen elämäkokemusten, arvojen ja voimavarojen pohjalle (Järvinen, Lankinen, Taajamo, Veistilä & Virolainen 2012, 23). Varsinaisen perhetyö voi kohdistua yhteen perheenjäseneseen ja tämän välityksellä koko perheeseen tai perhetyön kohteena voi olla perhe kokonaisuudessaan (Uusimäki 2005b, 25). Perhetyön yleisenä päämääränä on perheiden riittävä hyvinvointi, jolloin perhe pärjää itsenäisesti ilman ulkopuolista apua (Reijonen 2005, 11; Uusimäki 2005a).

Perhetyötä tehdään aina tavoitteellisesti ja vuorovaikutuksessa perheen kanssa. Perhetyön tavoitteet asetetaan yhdessä perheen kanssa. Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttaa olennaisesti perheen asenne perhetyössä mukana oloon sekä

halukkuus saada aikaan muutosta. Työntekijän kyky motivoida perhettä vaikuttaa tavoitteiden saavuttamisen, samoin perheiden erilaisuuden hyväksyminen ja kokonaisuuden tavoittaminen koko perheen tukemiseksi. (Uusimäki 2005a.) Perhetyötä jäsenettäessä on kuitenkin hyvä miettiä, miksi juuri tämän perheen kanssa on päädytty tekemään töitä ja mikäli huoli perheestä kasvaa, on perheeseen suunnatun intervention muututtava huolen vastaamalla tavalla (Hovi-Pulsa 2008, 115).

Tavoitteiden saavuttamisen kannalta on olennaista, että perheiden erilaisuudet hyväksytään ja jokainen perhe kohdataan kunnioittavasti, aidolla halulla auttaa. Vaikka perhettä tarkastellaankin kokonaisuutena, on huomioitava, että se koostuu erillisistä yksilöistä, joilla jokaisella on omat tarpeensa ja halunsa. (Uusimäki 2005a.) Toisinaan perheenjäsenten erilaiset tarpeet voivat olla ristiriidassa keskenään ja tämä voi luoda perhetyöhön erilaisia jännitteitä. (Rönkkö & Rytönen 2010, 38-39). Ensisijaisesti perhetyötä kuitenkin ohjaa lapsen etu ja tarpeet (Uusimäki 2005a; Nätkin & Vuori 2007, 9).

3.3 Perhetyön sisältö

Perhetyötä voidaan toteuttaa erilaisten menetelmien kautta ja toisaalta perhetyö itsessään voidaan nähdä yhtenä työmenetelmänä (Järvinen ym. 2012, 13). Perhetyössä käytettyjä työmenetelmiä ovat esimerkiksi kuunteleminen ja asioista keskusteleminen. Menetelmänä voidaan käyttää myös työparityöskentelyä, jolloin toinen parista keskittyy vanhempaan ja toinen samanaikaisesti lapseen. (Uusimäki 2005a.) Usein perhetyön voidaan katsoa olevan moniammatillista työtä, jota tehdessä yhdistetään useamman eri alan tietoa ja osaamista. Kun työtä tehdään moniammatillisesti, voivat eri organisaatioiden työntekijät hyötyä toistensa asiantuntijuudesta. (Nätkin & Vuori 2007, 7; Järvinen ym. 2012, 70.)

Kestoltaan perhetyö voi vaihdella paljonkin perheen tilanteen mukaan, sillä apua saavat perheet ovat usein keskenään hyvin erilaisia. Perhetyö voi olla tilapäistä tuen ja avun tarvetta tai se voi olla pitkään kestävää, ongelmia korjaavaa työtä. Perhetyön keston, tavoitteisiin ja sisältöön vaikuttaa paljolti se, kenen tuottamaa

perheen saama perhetyö on. (Heino 2008, 51; Uusimäki 2005a.) Perhetyön toteuttamiseen vaikuttaa perheen tilanne. Perheen voinnista riippuen perhe voi olla perhetyön kohteena tai vaihtoehtoisesti tasavertainen kumppani, jonka kanssa tehdään yhteistyötä. (Uusimäki 2005a.)

Perhetyössä autetaan perheitä ratkomaan heidän kohtaamiaan ongelmia. Perhetyön avulla voidaan myös vahvistaa perheen hyvinvointia ja toimintakykyä, vastata lapsen kehitykseen ja kasvatukseen liittyviin kysymyksiin sekä tukea vanhempia. (Rönkkö & Rytönen 2010, 27.) Toisinaan perheen arjesta on voinut muotoutua kaoottista ja silloin perhetyön tavoitteeksi voidaan asettaa arjen sujuminen ja rutiinien löytäminen tai niiden palauttaminen (Hovi-Pulsa 2011, 85).

Perhetyön keskiössä on vanhemmuuden tukeminen, jolloin muun muassa keskustelemalla autetaan perheen vanhempia tunnistamaan omia voimavarojaan sekä näkemään myönteistä vanhemmuutta itsessään ja kumppanissaan. Perhetyön tehtävänä on mahdollisten vanhemmuuteen liittyvien ongelmien näkyväksi tekeminen ja ratkaisujen etsiminen yhdessä. Samalla vanhempia autetaan tarkastelemaan tilannetta lapsen näkökulmasta ja hahmottamaan mitä lapsi tällä hetkellä tarvitsee vanhemmiltaan. (Järvinen ym. 2012, 125.) Vanhemmuuden tukeminen on perhetyön ydintä, sillä vanhemmuuden kysymykset heijastavat lapsen tarpeita ja hyvinvointia. Pohjimmiltaan vanhemmuus onkin lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta. (Myllärniemi 2007, 7.)

Vanhemmuuden tukemisen ohella perhetyöhön kuuluu lapsen tarpeiden ja kokemusten näkyväksi tekeminen koko perheelle (Rönkkö & Rytönen 2010, 40–41). Samalla voidaan lisätä vanhempien kasvatustietoisuutta ja vahvistetaan kasvatajan roolia. Vanhempia haastetaan pohtimaan arkipäiväisiä tilanteita ja etsitään yhdessä haastaviin tilanteisiin uusia toimintamalleja. Perhetyön kautta vanhempia voidaan auttaa näkemään onnistuneet asiat arjen tilanteissa. (Järvinen ym. 2012, 130, 132.) Onnistumisen kokemusten lisäksi perhettä tuetaan omien voimavarojen sekä tukiverkostojen löytämisessä (Suviaro-Laukka 2004, 99).

Usein perhetyötä tehdään perheen kanssa keskustellen, mutta sen lisäksi perheelle voidaan tarjota tukea vertaistuen tai erilaisten yhteisöllisten perhetyön muotojen kautta, jotka vaikuttavat nopeasti ja helpottavat perheen arkea. Keskustelu toisten samassa tilanteessa olevien vanhempien kanssa voi tuoda vanhemmille uusia näkökulmia ja antaa mahdollisuuden pohtia perheen tilannetta eri suunnista. (Rönkkö & Rytönen 2010, 42.) Perheiden välisten sosiaalisten kontaktien lisäksi ryhmätoiminnot voivat tarjota tilaisuuden perheenjäsenten väliseen vuorovaikutukseen (Uusimäki 2005a). Perhetyötä voidaan myös toteuttaa esimerkiksi perhetapaamisilla, keskustelemalla yksittäisten perheenjäsenten kanssa, perhekuntoutuksella, kotikäynneillä, kerho- ja ryhmätoiminnalla sekä retki- ja leiritoiminnalla (Järvinen ym. 2012, 15).

3.4. Perhetyö varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatus on lapsen hoidon, opetuksen ja kasvatuksen muodostama kokonaisuus, jossa pedagogiikan merkitys on korostunut. Varhaiskasvatus on aina suunnitelmallista ja sen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä, oppimista sekä lisätä lapsen hyvinvointia. (Opetushallitus. Kasvatus, koulutus ja tutkimus. Varhaiskasvatus.)

Varhaiskasvatuksessa perhetyö on ennaltaehkäisevää ja perheen varhaista tukemista (Uusimäki 2005a). Perhetyön lähtökohtana on vanhemman ja kasvattajien välinen yhteistyö ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden lisäksi perhetyötä voivat toteuttaa varhaiskasvatuksen piirissä työskentelevät perhetyöntekijät tai psykologit (Vilén ym 2014, 30). Varhaiskasvatus itsessään voi myös olla perhetyötä silloin, kun lapsi osallistuu toimintaan lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteenä. Päiväkodin asiakaskunnassa voi hyvinvoivien perheiden ohella olla moniongelmaisia perheitä. (Uusimäki 2005a.) Varhaiskasvatuksessa perheiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteina ovat normaalin kotikasvatuksen tukeminen, ongelmien varhainen huomaaminen ja puuttuminen sekä korjaava työ (Puiroila 2004, 17).

Varhaiskasvatuksen perhetyön tavoitteena on perheen tukeminen. Perheen kanssa keskustellaan ja pidetään palaverreja, joiden tavoitteena on lapsen hyvinvoinnin vahvistaminen. Lapsen kautta perheen arkeen voidaan pyrkiä vaikuttamaan, mutta tavoitteena ei ole ratkoa perheen ongelmia. Osa varhaiskasvatuksen perhetyötä on tiedon välittäminen ja koordinointi alueen lapsiperheiden erilaisista palveluista ja toiminnoista. Varhaiskasvatus toimiikin helposti lähestyttävänä kanavana perheiden ja erilaisten perheiden elämään vaikuttavien toimijoiden välillä. Tavallisen varhaiskasvatuksen lisäksi osa päiväkodeista tarjoaa vaihtoehtoisia palveluita kuten avoimia päiväkoteja tai erilaisille asiakasryhmille suunnattuja kerhoja, jolloin tavoitetaan myös niitä perheitä jotka muuten eivät kuuluisi varhaiskasvatuksen piiriin. (Uusimäki 2005a.) Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on kokopäiväistä perheiden kohtaamista ja sen toiminta voidaan itsessään katsoa ryhmämuotoiseksi, ennaltaehkäiseväksi perhetyöksi (Vilén ym 2014, 30).

Varhaiskasvatuksen ja perheiden välistä yhteistyötä voi vahvistaa erilaisten tapahtumien kautta. Esimerkiksi liikuntatapahtuman puitteissa koko perhe pääsee toimimaan yhdessä ja samalla lapsilla, vanhemmilla ja kasvattajilla on tilaisuus luontevaan vuorovaikutukseen. (Malinen & Pawlaczek 2015, 5.) Toiminnallisissa tapahtumissa vanhemmilla on myös mahdollisuus tutustua muihin vanhempiin sekä lapsensa ystäviin (Malinen & Pawlaczek 2015, 5; Langhed 2016, 31). Varhaiskasvatuksen puitteissa järjestetyistä koko perheen tapahtumista löytyy samankaltaisia piirteitä perhepartiotoininnan kanssa. Perhepartiotoininnassa keskeisenä ajatuksena on järjestää perheille yhteistä tekemistä luonnossa sekä tarjota vanhemmille mahdollisuus keskustella muiden vanhempien kanssa (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Vaikka varhaiskasvatuksen perhetyötä on kehitetty viime vuosina erilaisten koulutusten ja projektien kautta, on siinä edelleen omat haasteensa. Perhetyö kohdistuu helposti vain perheen toiseen vanhempaan ja lapseen tai lapsiin sen sijaan, että kohteena olisi koko perhe. (Uusimäki 2005a.) Lisäksi varhaiskasvattajien käsitykset varhaiskasvatuksessa tapahtuvasta perhetyöstä vaihtelevat. Perhetyö voi olla käsitteenä melko vieras ja perhetyöksi saatetaan määritellä lähinnä

vain yhteistyö vanhempien kanssa. Tarvittaisiin myös lisää koulutusta, sillä varhaiskasvattajilla ei aina ole riittävää osaamista vanhempien tukemiseen. (Suviaro-Laukka 2004, 105.)

4 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄT

4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyömme tavoitteena on selvittää, miksi pääkaupunkiseudun lippukunnissa järjestetään perhepartioimintaa, miten toiminta toteutetaan ja millaista tukea perhepartioiminnan vetäjät tarvitsevat piiriltä perhepartioiminnan aloittamiseen ja ylläpitämiseen. Lisäksi tarkoituksena on selvittää, miten perhetyön elementit näkyvät perhepartioiminnan toteutuksessa. Opinnäytetyössämme tarkastelemme perhepartioimintaa perhetyön teoreettisten käsitteiden sekä varhaiskasvatuksen perhetyön näkökulmasta. Selvitämme, onko varhaiskasvatuksen perhetyössä ja perhepartioiminnassa löydettävissä yhtymäkohtia perhetyön osalta.

Suomessa perhepartioiminta ei ole osa virallista partio-ohjelmaa, mutta esimerkiksi Tanskassa perhepartioiminta on liitetty osaksi virallista partio-ohjelmaa vuonna 2016 (Ruohola 2015; Spejder.dk 2016). Pääkaupunkiseudun partiolaiset ry:n lippukuntakoordinaattoreiden mukaan Suomen partioiminnassa voidaan mahdollisesti odottaa samansuuntaisia päätöksiä tulevien vuosien aikana (Johanna Junkkari & Larissa Olasvuori, henkilökohtainen tiedonanto 30.8.2017). Tarkoituksena on, että opinnäytetyömme tuloksia voidaan hyödyntää tulevaisuudessa, mikäli perhepartioiminta liitetään osaksi virallista partio-ohjelmaa myös Suomessa. Valmis opinnäytetyön raportti julkaistaan Theseuksessa. Annamme myös luvan valmiin opinnäytetyöraportin julkaisuun Suomen Partiolaiset – Finland Scouters ry:n internetsivustolla.

4.2 Tutkimusmenetelmät ja aineiston keruu

Opinnäytetyömme on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Laadullinen tutkimus mahdollistaa tutkittavan ilmiön ymmärtämisen ja sitä kautta ilmiötä voidaan teoretisoida ja kehittää ilmiön toimintaa selittäviä hypoteeseja. Laadullinen tutkimus soveltuu tutkimusmenetelmäksi etenkin silloin, kun tutkittavaa ilmiötä ei tunneta,

siitä halutaan saada syvälinen näkemys tai halutaan saada ilmiöstä kunnollinen kuvaus. Laadullisen tutkimuksen etuna on joustavuus, sillä tutkimuksessa voidaan edetä tilanteen mukaan kokeillen erilaisia polkuja. (Kananen 2015, 70–71.) Laadullinen tutkimus soveltui tarkoituksiimme määrällistä tutkimusta paremmin, sillä perhepartiotoinnasta ei ole aiempaa tutkimustietoa.

Teimme haastattelusuunnitelman yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n edustajien kanssa. Keskustelimme heidän kanssaan opinnäytetyömme tavoitteista erityisesti partion näkökulmasta. Keskustelussa keskeisiksi nousivat kysymykset siitä, miksi lippukunnat järjestävät perhepartiotointia ja mitä tukea lippukunnat toivoisivat saavansa Pääkaupunkiseudun partiolaiset ry:ltä perhepartiotoinnin järjestämiseen. Toisaalta keskustelimme myös siitä, että tarkoituksenamme on opinnäytetyössämme tarkastella perhepartiotointia perhetyön teoriaan peilaten. Tähän liittyen pohdimme, kuinka perhetyöhön liittyvät kysymykset kannattaa muotoilla, jotta ne ovat perhepartiorhmiin vetäjille ymmärrettäviä, sillä perhepartiotointia ohjaavat vapaaehtoiset, joilla ei välttämättä ole teoreettista näkemystä perhetyöstä.

Perhetyön näkökulmasta kiinnostava kysymys on se, kuka vetäjien mielestä on perhepartiotoinnin keskiössä, lapsi, vanhempi vai koko perhe. Perhetyössä keskeisessä asemassa on koko perhe ja siksi sisällytimme tämän kysymyksen myös haastattelupatteristoon. Lapsen näkeminen toiminnan keskiössä tarkoittaa tässä sitä, että toiminta on suunniteltu lapsille, lasten ehdoilla eikä vanhempia ole lähtökohtaisesti otettu ohjelman suunnittelussa huomioon. Vanhempien nostamisella toiminnan keskiöön, kun kyseessä on perheelle suunnattu toiminta, tarkoitetaan sitä, että vaikka toimintaan sisältyy aktiviteetteja lapsille, on toiminnan perimmäisenä tarkoituksena tarjota aikuisille mahdollisuus esimerkiksi keskusteluun ja yhteiseen aikaan toisten aikuisten kanssa ja lapsille järjestetty ohjelma on erillään aikuisten toiminnasta. Koko perheen kuvaaminen toiminnan keskiössä tarkoittaa, että toiminta huomioi niin lapset kuin aikuisetkin, mutta perimmäisenä tarkoituksena on se, että toiminta tapahtuu yhdessä perheenä ja että juuri tämä on erityisesti huomioitu aktiviteettien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Saimme Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:ltä suullisen luvan opinnäytetyön tekemiseen. Sovimme, että lippukuntakoordinaattori ottaa yhteyttä noin kuuteen lippukuntaan pääkaupunkiseudulla ja keskustelee näissä lippukunnissa perhepartiorhmiä vetävien henkilöiden kanssa mahdollisuudesta haastatella heitä opinnäytetyötämme varten. Asetimme yhdessä lippukuntakoordinaattoreiden kanssa tavoitteeksi sen, että haastatteluun osallistuvat lippukunnat valitaan pääkaupunkiseudulta mahdollisimman heterogeenisesti niin, että ne sijoittuvat myös erityyppisille sosioekonomisille alueille. Tarkoituksena on kartoittaa perhepartio toimintaa sekä Helsingissä, Espoossa että Vantaalla. Haastatteluun valikoituvien lippukuntien sijaitessa erilaisilla sosioekonomisilla alueilla, voidaan mahdollisesti saada laajempi kuva siitä, mitä perhepartio toiminta voi olla, mikäli eroja eri perhepartiorhmiä välillä tulee haastattelujen kautta esiin.

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry teki keväällä 2017 pääkaupunkiseudun lippukunnille hyvinvointikyselyn, jossa kysyttiin lippukunnilta myös perhepartio toiminnan järjestämisestä. Kyselyyn tuli vastauksia 46 lippukunnasta ja näistä lippukunnista kuudessa oli tuolloin perhepartio toimintaa. (Johanna Junkkari, henkilökohtainen tiedonanto 2.3.2018.) Koska pääkaupunkiseudulla on kaiken kaikkiaan noin 114 lippukuntaa, on mahdollista, että perhepartio toimintaa on myös muissa kuin kyselyyn vastanneissa lippukunnissa. Tarkkaa tietoa pääkaupunkiseudulla tällä hetkellä toimivien perhepartiorhmiä määrästään ei kuitenkaan ole saatavilla emmekä näin ollen pysty arvioimaan, kuinka suuren osan pääkaupunkiseudun perhepartiorhmiä opinnäytetyömme haastatteluotanta kattaa.

Muotoiltuamme haastattelukysymykset (Liite 1) lähetimme ne sähköpostitse lippukuntakoordinaattoreille kommentointia varten. Ennen varsinaisia haastatteluita tarkoituksenamme oli tehdä kaksi koehaastattelua. Koehaastatteluihin oli tarkoitus kutsua henkilöitä, jotka ovat aktiivisia partiolaisia. Koehaastattelujen tavoitteena oli arvioida haastatteluun kuluva aika, kysymysten ymmärrettävyyttä sekä sitä, onko kysymykset muotoiltu niin, että ne ovat relevantteja partio toiminnan kannalta. Aikataulullisista syistä pystyimme toteuttamaan vain toisen koehaastattelusta.

Saatuamme lippukuntakoordinaattorilta tiedon haasteltaviksi suostuneista perhepartiorhmiem vetäjistä otimme heihin yhteyttä sähköpostitse haastatteluaikejen sopimiseksi. Kaikki haastattelut suoritettiin syksyn 2017 aikana ja haastattelimme kaiken kaikkiaan kahdeksaa perhepartiorhmiem vetäjää yhteensä kuudesta eri pääkaupunkiseudun lippukunnasta. Kahdessa haastattelussa oli läsnä perhepartiorhmiem molemmat vetäjät. Haastateltavat olivat Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n valitsemia ja haastattelut teimme yhtä lukuun ottamatta kasvotusten. Haastattelumenetelmänä käytimme puolistrukturoitua haastattelua, sillä pyrimme saamaan vastauksia tiettyihin ennalta valittuihin kysymyksiin. Puolistrukturoidussa haastattelussa haastateltaville esitetään likipitään samat kysymykset samassa järjestyksessä. Puolistrukturoitu haastattelu soveltuu parhaiten haastattelumenetelmäksi silloin, kun tiedetään jo etukäteen, mistä asioista haastattelun aikana halutaan saada tietoa eikä ole tarpeellista antaa haastateltaville suuria vapauksia haastattelun aikana. (Saaranen-Kaappinen & Puusniekka 2006.)

Aikataulutuksellisista syistä teimme lopulta yhden haastattelun Skypein välityksellä ja loput viisi haastattelua suunnitelman mukaisesti kasvotusten. Nauhoitimme kaikki haastattelut ja nauhoituksen lisäksi teimme kirjallisia muistiinpanoja. Pyysimme haastattelujen aluksi haastateltavilta luvat haastatteluiden nauhoittamiseen. Haastattelupaikat valitsimme niin, että haastateltavien oli mahdollisimman helppo saapua paikalle. Haastattelupaikkoja valitessa kiinnitimme huomiota ympäristön rauhallisuuteen nauhoitusten onnistumisen takaamiseksi. Kaksi haastatteluista tehtiin kirjastoissa, joista olimme varanneet erilliset tilat haastattelun tekoa varten, kaksi haastattelua tehtiin Diakonia-ammattikorkeakoulun Helsingin-kampuksella, josta olimme varanneet erillisen tilan ja yhden haastattelun teimme haastateltavan kotona. Skypein välityksellä suoritettu haastattelu tehtiin toisen opinnäytetyön tekijän kotona.

Pyrkimyksenä oli, että molemmat opinnäytetyön tekijät osallistuvat kaikkiin haastatteluihin ja tämä toteutuikin yhtä haastattelua lukuun ottamatta, jolloin toinen opinnäytetyön tekijöistä suoritti haastattelun yksin. Kahden haastattelijan paikallaolo havaittiin hyväksi siitä syystä, että nauhoituksen onnistuminen vaati huomiota ja toisaalta kahden haastattelijan käyttö mahdollisti haastattelujen huolelli-

sen kirjaamisen haastattelun aikana. Käytimme kirjaamista nauhoituksesta huolimatta, jotta haastattelumuistiinpanot olisivat käytettävissä siitä huolimatta, mikäli nauhoitus epäonnistuisi tai sitä ei muuten olisi käytettävissä.

4.3 Aineisto ja sen analyysi

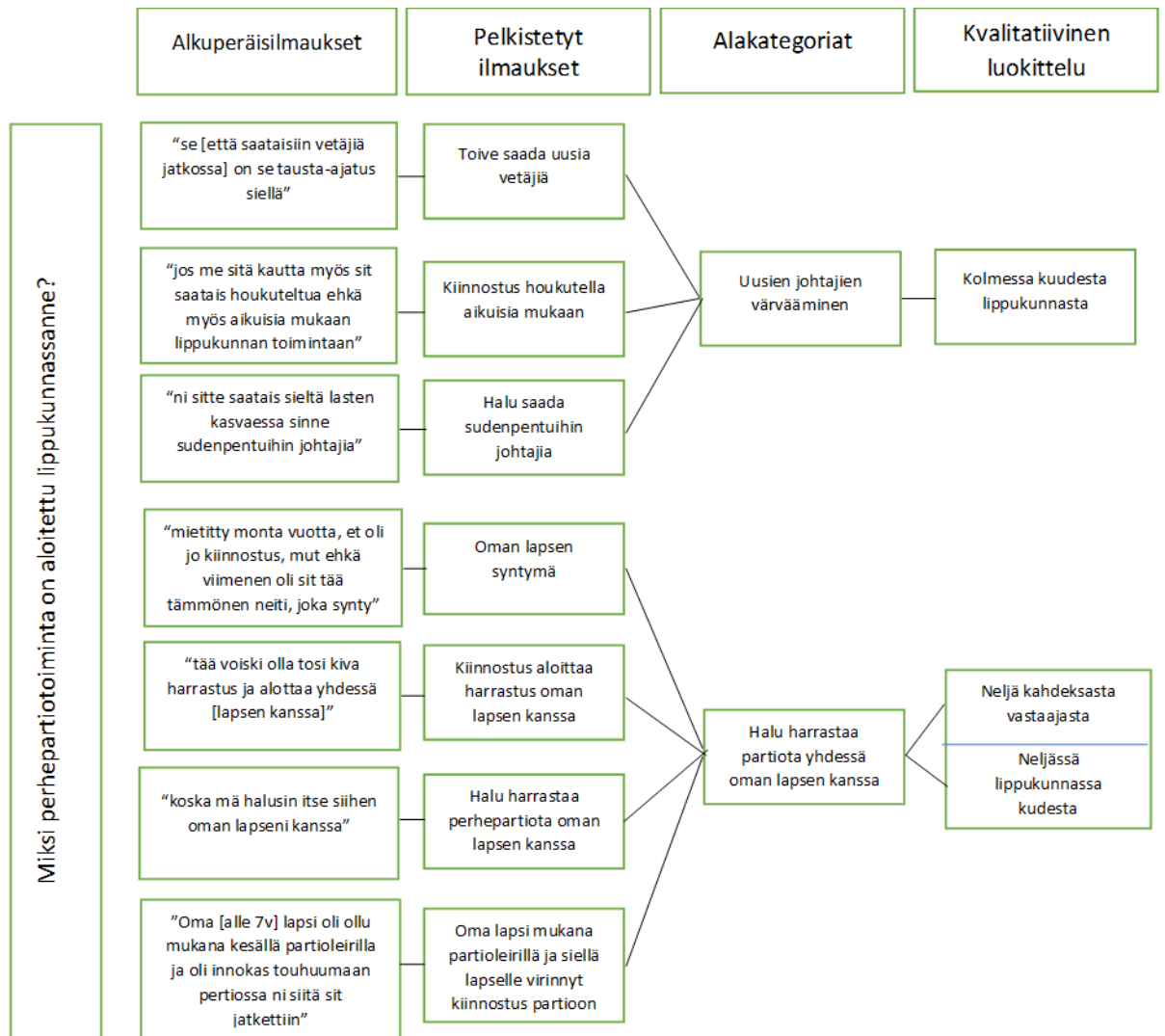
Haastattelun tulokset analysoimme käyttäen menetelmänä sisällönanalyysia. Tuomen ja Sarajärven (2013) mukaan sisällönanalyysissa edetään tulkinnan ja päättelyn kautta empiirisestä aineistosta kohti käsitteellisempää kuvaa tutkittavasta ilmiöstä. Ennen varsinaista analyysivaihetta haastattelut kuunnellaan läpi, litteroidaan sekä perehdytään litteroituun aineistoon. Ennen analyysin aloittamista määritellään analyysiyksikkö, joka voi olla esimerkiksi ajatuskokonaisuus, lause tai sana. Sisällönanalyysi koostuu kolmesta eri vaiheesta: pelkistämisestä, ryhmittelystä ja teoreettisten käsitteiden luomisesta. Sisällönanalyysin avulla saatu aineisto voidaan myös luokitella kvantitatiivisesti. Luokittelun avulla voidaan selvittää, esiintyykö sama käsite haastatteluvastauksissa useasti tai kuinka monesta haastatteluvastauksesta löytyy samaan luokkaan kuuluvia käsitteitä. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 92,93, 107–110, 112, 120.)

Pelkistämisessä litteroidusta aineistosta karsitaan tutkimuksen kannalta epäolennainen tieto pois. Tekstistä etsitään tutkimuskysymysten avulla tutkimuskysymyksiä kuvaavia ilmiöitä, jotka alleviivataan eri väreillä ja merkitään sivun reunaan. Ryhmittelyvaiheessa koodatusta aineistosta etsitään samankaltaisuuksia tai eroavaisuuksia. Samaa tarkoittavat käsitteet ryhmitellään ja niistä muodostetaan luokka, joka nimetään sisältöä kuvaavalla käsitteellä. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 109–113.)

Opinnäytetyössämme päädyimme ryhmittelemään litteroidun aineiston haastattelukysymysten mukaan, jolloin analyysiyksiköksi valikoitui ajatuskokonaisuus, joka vastasi kuhunkin haastattelussa esitettyyn kysymykseen. Lisäksi luokittelimme aineistoa määrällisesti saadaksemme kuvan siitä, montako vastausta

olimme kuhunkin ryhmiteltyyn luokkaan saaneet. Kvantitatiivinen luokittelu toi näkyväksi sen, oliko kunkin mielipiteen takana yksi tai useampia vastaajia ja toisaalta sen, sisälsikö yksi vastaus useita ryhmiteltäviä käsitteitä.

Haastatteluista nauhoitettua aineistoa meillä oli noin 110 minuuttia. Kuuntelimme ja litteroimme nauhoitetun aineiston. Saimme litteroitua aineistoa tulostettuna kaiken kaikkiaan 37 sivua. Luimme läpi litteroidun aineiston, perehdyimme sisältöön ja alleviivasimme kuhunkin haastattelukysymykseen liittyvät vastaukset eri väreillä. Koska kysymyksiä oli runsaasti, jouduimme ryhmittelemään kysymyksiä jo tässä vaiheessa analysointia niin, että yksi väri vastasi yhden sijasta kahta kysymystä. Värejä tuli näin ryhmitellen kaiken kaikkiaan 14, kun taas haastattelukysymyksiä oli yhteensä 17. Sen jälkeen kokosimme kuhunkin kysymykseen liittyvät vastaukset yhteen, ensin suorina lainauksina. Näistä suorista lainauksista keräsimme avainsanoja tai keskeisiä ajatuksia, jotka listasimme pelkistetyiksi ilmauksiksi tekstinkäsittelyohjelmaa käyttäen. Tämän jälkeen etsimme pelkistetyistä ilmauksista eroavaisuuksia sekä samankaltaisuuksia ja lajittelimme yhden kysymyksen alla olevat samankaltaiset vastaukset omiksi luokikseen. Lajittelun jälkeen kävimme litteroidun aineiston läpi uudelleen kvalitatiivisen luokittelun keinoin. Koska alkuperäisessä analysoinnissa, jossa poimimme värien avulla tekstistä alkuperäisilmaukset, ei käynyt ilmi, oliko sama ilmaus esiintynyt yhdessä haastattelussa useita kertoja tai useassa haastattelussa kussakin kerran, luokittelimme aineiston myös kvalitatiivisesti. Näin saimme selville, kuinka monta kertaa samat ilmaukset nousivat esille eri haastatteluissa. Analysointiprosessin kulku haastattelukysymyksestä kvalitatiiviseen luokitteluun on kuvattu kuviossa 2.

Kuvio 2. Haastatteluaineiston analysointi

5. TULOKSET

5.1 Perhepartioryhmien taustat

Haastateltavat kertoivat, että lippukunnissa, joissa he toimivat, perhepartiotointi on aloitettu aikaisintaan syksyllä 2015 ja tuorein perhepartioryhmä oli koontunut vasta kaksi kertaa syksyn 2017 aikana. Osassa ryhmistä toiminta oli siis jo melko vakiintunutta ja toisaalta osassa ryhmistä vasta haettiin toiminnan suuntaviivoja ja suunniteltiin tulevaa.

Suosituin kokoontumistiheys oli kerran kuukaudessa. Yksi ryhmä kokoontuu noin joka kolmas viikko ja yhdellä ryhmällä oli suunniteltuja tapaamisia noin 2–3 kertaa kauden aikana. Kokoontumiskerrat kestävät keskimäärin 1,5 tuntia ja kokoontumiskertojen kesto saattaa vaihdella hieman sen mukaan, onko ohjelmassa retki vai sisäaktiiviteetti. Yksi haastatelluista kertoi, että kokoontumisten kesto on ollut puolestatoista kahteen tuntiin, mutta kaksi tuntia on koettu hieman liian pitkäksi ajaksi pienimmille lapsille. Lyhimmillään perhepartioryhmän kokoontuminen on noin tunnin mittainen.

Kävijämäärä perhepartioryhmissä on keskimäärin noin 4–6 perhettä kullakin kokoontumiskerralla. Perheiden määrä jakautuu eri ryhmien välillä niin, että pienimmillään kävijämääräksi ilmoitettiin kaksi perhettä vetäjän perhe mukaan lukien ja enimmillään kerrottiin vetäjien omien perheiden lisäksi mukana olevan kahdeksan muuta perhettä. Perhepartioryhmiin osallistuvien lasten ikäjakauma on lähes poikkeuksetta vauvoista esikouluikäisiin ja keski-ikä sekä toiminnan suunnittelun painopiste asettuu noin 3–5 -vuotiaille suunnattuun ohjelmaan. Myös perhepartioikäisten vanhemmat sisarukset näyttäisivät olevan tervetulleita mukaan perhepartioon, mikäli he jaksavat kiinnostua toiminnasta. Perhepartiotoinnassa mukana olevat lapset ovat pääsääntöisesti reilusti alle kouluikäisiä ja haastattelussa tuli esille yhden perhepartioryhmän kohdalla myös se, että esikouluikäisiä saataan mieluummin ohjata sudenpentuihin kuin perhepartiotointiaan. Tässä tosin on vaihtelua, sillä osalla lippukunnista sudenpentuihin on runsaasti enemmän tulijoita kuin mukaan voidaan ottaa.

Perhepartioryhmien vetäjillä on itsellään pitkä partiotausta ja usein partiotoiminta on aloitettu jo ala-asteikäisenä. Neljä haastatelluista kertoi, että he, tai heidän kanssaan perhepartiotoiminnan vetovastuuta jakavat vetäjät, ovat pitäneet josain vaiheessa taukoa partiotoiminnasta, mutta palanneet partiotoiminnan pariin myöhemmin. Mukana oli myös vetäjiä, joilla oli katkeamaton partiotausta. Yhdesäkään haastattelussa ei käynyt ilmi, että perhepartiotoimintaa olisi lähtenyt vetämään henkilö, jolla ei ole lainkaan aiempaa partiokokemusta. Kaikki kuuden haastatteluun valikoituneen lippukunnan perhepartiotoiminnan vetäjät eivät kuitenkaan olleet mukana haastattelussa ja kysymys partiotaustasta kohdennettiin haastateltaville itselleen. Näin ollen täysin aukotonta kuvaa perhepartioryhmien vetäjien omasta partiotaustasta ei voida vastausten perusteella rakentaa.

Toiminnassa mukana olevien perheiden partiotausta voidaan jaotella karkeasti kolmeen kategoriaan: vanhat partiolaiset, jotka ovat pitäneet taukoa partiosta; perheet, joissa vanhemmilla ei lainkaan partiotaustaa sekä perheet, joissa vanhempi lapsi on jo partiossa esimerkiksi sudenpentuna tai seikkailijana.

Vaihteleva. Siel on semmosii vanhempii, jotka on ihan pienenä ollu partiossa, sit on semmosii perheitä, missä on vanhempi lapsi, joka ei osallistu tähän perhepartioon, mut se on sit esimerkiks sudenpentu tai joku seikkailija ja sit on ihan semmosii kenellä --- ei oo minkään näköstä partiotaustaa et on vaan semmosta retkeilyä ja ulkoilua. (Vetäjä 7)

Kolmessa kuudesta perhepartioryhmästä oli mukana joitain sellaisia perheitä, joissa vanhemmilla ei ollut lainkaan aiempaa kokemusta partiosta. Pääsääntöisesti perhepartiotoimintaan näyttää tulleen mukaan perheitä, joissa huoltajilla on jonkinlainen aiempi omakohtainen kokemus partiotoiminnasta tai perheitä, joissa on vanhempia, jo partioharrastuksen piirissä olevia sisaruksia.

5.2 Perhepartiotoinnin aloittaminen

Perhepartiotoinnin aloittamisen syyt

Perhepartiotoinnin yleisimmiksi aloittamissyiksi mainittiin haastateltujen oma kiinnostus perhepartiotointia kohtaan ja samalla halu aloittaa partioharrastus yhdessä oman lapsen kanssa. Toisaalta motivaattorina perhepartiotoinnin aloittamiselle oli isompien lasten kohdalla myös oman lapsen innostuminen partiotoinnasta. Suurimmalla osalla haastatelluista perhepartior ryhmien vetäjistä oli alle 7-vuotiaita lapsia.

Sitä oli mietitty monta vuotta et oli jo kiinnostus mut ehkä viimeinen oli sit tää tämmönen neiti joka syntyy (Vetäjä 3)

No oma lapsi oli ollu mukana kesällä partioleirillä ja oli innokas touhuamaan partiossa jotain ni siitä sitte jatkettiin (Vetäjä 5)

Aloittamisen taustalla saattoi olla myös päällekkäisiä syitä, kuten oma kiinnostus perhepartiotointia kohtaan ja toisaalta halu vastata lippukunnalle saapuneisiin, perhepartiotointia koskeviin kyselyihin. Yksi haastateltavista mainitsi aloittamisen syyksi kiinnostuksen järjestää toimintaa lippukunnan sudenpenturyhmien johtajien alle 7-vuotiaille lapsille. Vastaavasti yhdessä lippukunnassa aloittamisen taustalla oli kiinnostus laajentaa partiotointia kaikenikäisille lapsille, sillä lippukunnan sudenpennuissa oli jo lähtökohtaisesti mukana myös esikouluikäisiä lapsia. Vain yksi haastatelluista ilmaisi perhepartiotoinnin taustalla olleen kiinnostuksen kasvattaa oman lippukunnan jäsenmäärää, mutta kolmessa kuudesta lippukunnasta perhepartiotoinnin tausta-ajatuksena oli myös värvätä partiotointaan uusia aikuisia. Mahdollisten uusien partior ryhmien vetäjien löytyminen perhepartiotoinnassa mukana olevista aikuisista mainittiin kuitenkin olevan ikään kuin ylimääräinen bonus, eikä se yhdessäkään lippukunnassa vaikuttanut olevan perhepartiotoinnin aloittamisen pääasiallinen syy.

Aikuisia ei oo koskaan liikaa partiotoiminnassa, et jos sieltä sitten vuosien saatossa on tullu perhepartio tutuksi ni sitte saatais sieltä sit lasten kasvaessa sinne sudenpentuihin johtajia ni se ois sitte kirjikka kakun päällä. (Vetäjä 8)

Partiotoimintaan sitouttaminen perhepartiotoiminnan kautta

Perhepartiotoiminnan kehittämisen näkökulmasta kiinnostava kysymys on se, mikä on perhepartiotoimintaa järjestävien lippukuntien ajatus siitä, ketä perhepartiotoiminnalla pyritään rekrytoimaan tai sitouttamaan partiotoimintaan. Onko tarkoitus saada mukaan uusia aikuisia esimerkiksi sudenpentujohtajiksi, halutaanko perhepartiosta uusia sudenpentuja lippukuntaan vai onko perhepartio itseisarvo sinänsä. Kysymys sitouttamisesta herätti haastattelujen aikana jonkin verran pohdintaa.

Tää on ehkä semmonen, mitä pitäsi lippukunnassakin mieltii, et mieltis jo niinku paremmin mitä me niinku halutaan sillä toiminnalla, et onks siitä meille hyötty vai onks se vaan tämmönen niinku sivubisnes. (Vetäjä 7)

Kahdessa vastauksessa kuudesta tuli esille se, että perhepartiotoiminnan taustajatuksena on aikuisten sitouttaminen partiotoimintaan. Näissä lippukunnissa on tällä hetkellä jonoa sudenpentuihin eikä uusia sudenpentuja tarvitse houkutella mukaan. Toisaalta se, että aikuisia saataisiin mukaan toimintaan, mahdollistaisi myös useampien uusien sudenpentujen pääsyn mukaan partioon. Yhdessä lippukunnassa tähän on etsitty ratkaisua pyrkimällä sitouttamaan tulevien sudenpentujen vanhempia sudenpenturyhmien johtajiksi ja tällöin on voitu tarjota mahdollisuutta saada oma lapsi niin sanotusti jonon ohi sudenpentuihin. Kaksi haastateltavaa kertoi perhepartioryhmiensä pyrkivänsä sitouttamaan toimintaan sekä lapsia että aikuisia. Kahden lippukunnan osalta tuli maininta, että perhepartiotoiminnan kautta ei tällä hetkellä pyritä sitouttamaan kumpiakaan vaan perhepartiotoiminta on toiminta sinällään. Tosin tähän mainittiin syynä muun muassa se, että kun on kyse tyttölippukunnasta, jonka perhepartioryhmässä käy myös poikia, pojat eivät siirtyisi oman lippukunnan sudenpentuihin kuitenkaan.

Me tarvitaan niitä aikuisia et toisaalta meil on myös sitä et, jos joku aikuinen innostuu ja sillä on tulossa sudari-ikään lapsi, ni sit me tehhään vähän kauppaa et hei, jos tuut vetää ryhmää niin sun lapses pääsee jono ohi. Jota kautta me saadaan perustettua ryhmiä lisää ja saadaan sieltä jonosta lapsia niin kun mukaan myös toimintaan. (Vetäjä 6)

Vanhempien sitouttaminen toimintaan näkyy muun muassa niin, että vanhemmille on kerrottu lippukunnan muusta toiminnasta ja tarjottu mahdollisuutta tulla mukaan. Vanhempia on myös pyritty osallistamaan perhepartio toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen ja saada tällä tavoin vähitellen aktivoitumaan mukaan toimintaan. Yhteistä kaikille vastauksille oli se, että uusien aikuisten värväminen mukaan toimintaan perhepartion kautta ei ole suoraa markkinointia vaan ennemminkin hiljaista ja vähitellen tapahtuvaa suostuttelua. Vastauksissa kävi ilmi, että usein vasta kauden lopussa aikuisilta saatetaan kysellä kiinnostusta lähteä sudenpenturyhmän vetäjiksi, mutta silloinkaan ei aivan suoraan vaan esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuutta tutustua muuhun lippukunnan toimintaan perhepartio toiminnan ohella.

Johtajapuolella joo mielellään otetaan, jos sielt löytyy hyviä tyyppejä niin kylhän niit sitten niinku ruvetaan kautta rantain kyselemään, että oisko innostusta. (Vetäjä 5)

Vanhempien kiinnostusta herätellään siis vähitellen ja annetaan mahdollisuus tutustua partiotoimintaan rauhassa, osa kohdalla aivan ensimmäistä kertaa. Toisaalta perhepartio toimintaan osallistuminen antaa mahdollisuuden palata omiin lapsuuden- tai nuoruuden muistoihin partiosta ja mahdollisesti sitä kautta herää myös kiinnostus lähteä aktiivisemmin mukaan toimintaan.

Tiedotus ja mainonta

Perhepartio toiminnan aloitusvaiheessa suosituin mainonta- ja tiedotuskanava oli lippukunnan Facebook-sivu. Neljässä kuudesta lippukunnasta perhepartio toiminnan aloituksesta tiedotettiin Facebookin kautta ja perhepartior ryhmien vetäjät kertoivat mainonnan myös levinneen nopeasti muihin alueen Facebook-ryhmiin

käyttäjien toimesta. Toiseksi suosituimpia tiedotus- ja mainontakanavia toiminnan aloitusvaiheessa olivat lippukuntien omat nettisivut sekä lippukunnan Instagram-tili. Vähintään jompaakumpaa näistä käytti kolme lippukuntaa kuudesta.

Perhepartioryhmän mainoksia jaettiin muun muassa lähialueen päiväkoteihin, leikkipuistoihin sekä kauppojen ilmoitustauluille ja yhden lippukunnan perhepartiotoiminnan aloituksesta oli tiedotettu lippukunnan kololle laitetun mainoksen kautta. Osalla ryhmien vetäjistä oli suunnitteilla tulevaisuudessa kohdentaa mainontaa päiväkoteihin ja leikkipuistoihin. Yksi haastatelluista kertoi käyneensä kertomassa perhepartiotoiminnasta henkilökohtaisesti päiväkodin vanhemmille suunnatussa illassa ja yhden perhepartioryhmän mainoksia oli jaettu paikallisessa lähiötahtumassa.

Yhden perhepartioryhmän toimintaa ei mainostettu lainkaan sen alkuvaiheessa vaan aloituksesta tiedotettiin sähköpostitse ainoastaan jo aiemmin asian tiimoilta yhteyttä ottaneisiin perheisiin. Kaksi haastateltavista kertoi suunnanneensa mainonnan ensisijaisesti partiossa mukana oleville. Kolmen perhepartioryhmän vetäjät ovat alusta asti tiedottaneet perhepartioryhmänsä toiminnasta myös alueen perheille.

Tällä hetkellä perhepartioryhmien toiminnasta tiedotetaan pääasiassa lippukuntien omilla nettisivuilla, Facebook-sivuilla sekä Instagram-tilillä.

Mä oon lippukunnan sivuille laittanu sellasen ihan lyhyen pätkän, kertonu vaan meidän toiminnasta ja sitte aina millon on seuraavat kokoontumiset, että se on ollu kanava mitä kautta ihmiset on hakenu lisätietoo (Vetäjä 1)

Kaksi haastatelluista kertoi, että he eivät mainosta perhepartiotoimintaa tällä hetkellä lainkaan ryhmän sisäistä tiedotusta lukuun ottamatta. Kahden perhepartioryhmän vetäjät kertoivat, että tieto perhepartioryhmästä kulkee perheiden kesken suusta suuhun ja mukaan tulee ajoittain perheitä, jotka ovat kuulleet perhepartioryhmästä naapureiltaan tai tuttaviltaan, joilla on saman ikäisiä lapsia. Yhden perhepartioryhmän osalta suunnitelmissa on vähentää tiedotusta sen vuoksi, että perhepartioryhmään ei enää mahdu ja toisaalta yksi lippukunta pyrkii tietoisesti

tehostamaan mainontaa yleisesti kaikille alueen perheille, jotta mukaan saataisiin lisää perheitä.

5.3 Perhepartioryhmien toimintatavat

Toiminnan sisältö ja struktuuri

Keskeisin perhepartioryhmien aktiviteetti on erilaiset retket. Retkikohteina mainittiin muun muassa Sipoonkorpi, Korkeasaari, kotieläintila, paloasema sekä meripelustusasema. Olennainen osa retkiä ovat eväät ja taskulamppu sai erityismaininnan ehdottomana suosikkivälineenä pimeään vuodenaikaan sijoittuvilla luontoretkillä. Vaikka luontoretkiin voikin sisältyä esimerkiksi suunnistusta, ongintaa, makkaran paistoa tai trangiaan tutustumista, ei kaikki toiminta perhepartion retkillä ole aina ennalta suunniteltua. Retki voidaan toteuttaa myös vapaamuotoisena luonnossa liikkumisena, jolloin lapset saavat aikaa puuhata luonnon helmassa oman kiinnostuksensa mukaan.

Me retkeillään erilaisissa luonto-, metsäpaikoissa ja tai käydään ongella tai jotain niinku ihan tämmöstä perus yksinkertasta. Viedään lapset mettään ja katotaan mitä tapahtuu. (Vetäjä 5)

Luovuttamaton osa on eväät, siitä tulee heti sanomista, jos eväitä ei ole. (Vetäjä 2)

Myös erilaiset leikit ovat keskeinen osa kokoontumisia. Nimi- ja tutustumisleikkien lisäksi yhdessä leikkimisen tavoitteena voi olla energian purkaminen tai se, että lasten vanhemmat saadaan mobilisoitua yhteiseen toimintaan leikkien kautta. Perhepartioryhmien vetäjät mainitsivat leikit lähes poikkeuksetta osana kokoontumisia, riippumatta siitä millainen rakenne kokoontumiskerralla muuten oli tai minkä ikäisiä lapsia perhepartiossa käy.

Ulkoilun ja retkeilyn lisäksi perhepartioryhmät voivat kokoontua myös sisätiloissa. Sisätiloihin soveltuvista aktiviteeteista mainittiin ohjattujen leikkien lisäksi muun muassa askartelu, maalaus, ensiapuaiheiset puuhailut sekä solmujen harjoittelu sudenpentuohjelmasta muokattuna. Ensiapuaihe nousi esiin kahdessa haastattelussa ja perhepartioryhmän kontekstiin muokattuna se tarkoitti esimerkiksi nallesairaalaa, vanhempien laastarointia tai pienimuotoista ensiapukoulutusta vanhemmille.

Sit meillä on ollu tämmönen perheiden ensiapupäivä missä sit laiteitiin hirvee määrä tarroja ja laastareita. (Vetäjä 8)

Haastatelluista neljä kertoi perhepartioryhmiensä tapaamisten etenevän tietyllä struktuurilla. Kahdella muulla perhepartioryhmällä tapaamiset ovat vapaamuotoisempia. Kaikissa tiettyä struktuuria noudattavissa perhepartioryhmissä tapaamiset aloitetaan kokoontumalla yhteen ja käymällä läpi paikallaolijat, usein nimileikin avulla. Yhdessä perhepartioryhmässä huudetaan lippukunnan huuto alkupiirin jälkeen ja sen jälkeen vuorossa on yleensä muutama leikki. Muissa ryhmissä haastateltavat kertoivat leikkien olevan vuorossa heti alkupiirin ja paikallaolijoiden läpi käymisen jälkeen. Kaikissa neljässä perhepartioryhmässä leikkien jälkeen on vuorossa toiminnallinen osuus tai retki.

No yleensä aina alussa on jonkinlainen nimileikki --- yleensä aina pari leikkiä meil on ollu aina alussa ja sit jos on oltu ulkona ni sit on tehty se retkiosuus tai ohjelmaosuus. (Vetäjä 2)

Olennainen osa struktuuria on myös eväshetki. Yhdessä perhepartioryhmässä ohjattu toiminta päättyy aikuisille tarjottuun kahviin. Yksi haastateltavista kertoi perhepartioryhmänsä kokoontuvan toiminnallisen osuuden jälkeen sisaruspiiriin, johon tapaaminen päättyy. Yksi perhepartioryhmistä leikkii eväiden syönnin jälkeen vielä muutaman leikin ja kokoontuu sen jälkeen sisaruspiiriin. Yhdessä perhepartioryhmässä on käytössä osallistumispassit, jotka leimataan tapaamisen loppupuolella ja tämän jälkeen kokoonnutaan vielä sisaruspiiriin.

Perhepartiotoiminnan ja sudenpentujen toiminnan erot

Lähes poikkeuksetta sudenpentujen toiminnan ja perhepartiotoiminnan suurimaksi eroiksi nostettiin vanhempien läsnäolo kokoontumisissa sekä se, että toiminta tapahtuu myös käytännön tasolla yhdessä oman aikuisen kanssa. Toisena merkittävänä erona sudenpentujen toimintaan vastaajat mainitsivat sen, että perhepartiotoiminta ei ole tavoitteellista eikä siinä ole samanlaista struktuuria kuin sudenpentuohjelmassa.

Aika lailla semmosta hengailua ja leikkimistä. Et se on ehkä mejjän tavote. Se et myös ne vanhemmat osallistuis siihen, koska se on välillä aika haastavaa. (Vetäjä 7)

Vaikka osa ryhmistä muokkaa sudenpentuohjelman ajatuksia omaan toimintaansa sopivaksi, ei yhdessäkään perhepartioryhmässä toteuteta sudenpentuohjelmaa eikä haluta, että perhepartio vie hoitoa sudenpentuihin siirtymiseltä. Se ei kuitenkaan perhepartioryhmien vetäjien mielestä sulje pois sitä, etteikö perhepartiotoiminnalla voisi siitä huolimatta olla partiomainen viitekehys ja perhepartioon osallistuminen voi heidän mukaansa olla myös partiotoimintaan tutustumista.

Iso osa on siinä että et nautitaan ajasta perheen kans ja sit on se partiomainen viitekehys siinä toiminnassa. Et ei sitte suoraan katota sudenpentujen jäljessä et okei, siel' on tällaset ja tällaset suorituskohdat ja no tehdään nää, vaan sitte mietitään että mikä ois kiva retki. (Vetäjä 8)

Kolmanneksi merkittäväksi eroiksi nousi se, että toiminta painottuu pääasiassa retkiin eikä ole säännöllistä kololla tapahtuvaa toimintaa. Ohjelmaa kuvattiin paljon vapaamuotoisemmaksi kuin sudenpennuilla, sillä joskus aktiviteetit voidaan valita vaikkapa päivän sään perusteella – hienolla säällä ulos, sateella sisälle. Myös eväät ovat tärkeä osa kokoontumisia, erona sudenpentuihin.

No sudenpennuilla on sudenpentuohjelma ja ikäänkun paljon monipuolisempaa se toiminta ja he toimii kololla ja koloilloissa. Me ollaan --- tunnin parin retkellä metsässä, et aika erilaista. (Vetäjä 5)

Oleellisena erona sudenpentujen toimintaan on myös se, että perhepartioryhmissä vanhemmat ovat läsnä kokoontumisissa. Tähän liittyy tärkeänä osa-alueena toiminnan suunnittelu niin, että vanhemmat toimivat yhdessä oman lapsensa kanssa.

No se, et vanhemmat on siinä niin tiiviisti mukana. Et se on niinku yhdessä vanhemman kanssa tehtyä. (Vetäjä 2)

Sitoutuminen ja rahoitus

Kaikki vastaajat kertoivat, ettei perhepartioryhmään osallistuminen velvoita vanhempia ohjelman suunnittelu- tai ohjausvastuuseen, vaan ryhmään osallistuminen on joustavaa ja vapaata. Ohjelman suunnittelevat pääasiassa perhepartioryhmien vetäjät. Ohjelmaa pyritään tosin usein suunnittelemaan niin, että vanhemmilta saadut ideat otetaan suunnittelussa huomioon. Osassa perhepartioryhmiä vanhempia pyritään aktiivisesti osallistamaan ohjelman ideointiin ja toteutukseen, mutta osassa perhepartioryhmistä vanhempien osallistaminen on toisaalta koettu myös haasteelliseksi.

Ei oo minkäänlaista, et kuhan nyt saapuu paikalle sillon kun tapahtuu. (Vetäjä 5)

Et on joutunu näkee aika paljon töitäki sen eteen, et semmosii tehtävii esimerkiks mis niitten vanhempien on pakko osallistuu siihen. (Vetäjä 7)

Perhepartiotoinnin jäsenmaksuista tai toiminnan rahoittamisesta ei ole yhteistä linjauksia, ja näinkin pienestä haastatteluotoksesta löytyi jo merkittäviä eroavaisuuksia. Kuudesta lippukunnasta yhdessä perhepartiotoinnissa osallistuvien perheiden molemmat vanhemmat liittyvät lippukunnan jäseniksi ja yhdessä lippukunnassa jäsenyyttä toivotaan toiselta lapsen huoltajista. Neljä haastatelluista kertoi, että heillä lippukunnan jäsenyyttä ei vaadita lainkaan ja kahdessa näistä lippukunnista mainittiin tapahtumakohtainen materiaalmaksu, jota ei tosin tähän mennessä ole välttämättä vielä kerätty ollenkaan. Pääasiassa toiminta näyttäisi siis olevan maksutonta.

Meil ei oo mitään semmost jäsenmaksua, et me aateltiin et ainaki alkuun kerätään niinku tarvittaes tapahtumakohtasesti. (Vetäjä 3)

Haastatteluvastauksista kävi ilmi että, niiden lippukuntien osalta joissa jäsenmaksuja ei kerätä, toiminnasta ei pääsääntöisesti aiheudu lainkaan kuluja lippukunnalle. Yhden lippukunnan kohdalla oli maininta siitä, että lippukunta ei rahoita toimintaa, mutta lainaa kyllä varusteita, kuten trangiaa, perhepartioryhmälle tarvittaessa. Lähtökohtaisesti perhepartioryhmän vetäjät pyrkivät jo ohjelman suunnittelussa ottamaan huomioon maksuttomuuden eli aktiviteetit valikoituvat osittain sen mukaan, mitä voidaan tehdä mahdollisimman halvalla tai ilmaiseksi.

5.4 Toiminnan toteuttamisen haasteet ja tuentarpeet

Partiopiiriltä toivottu tuki

Neljässä kuudesta haastattelusta nousi esiin se, että vetäjät toivoivat valmista materiaalia tai ideoita toiminnan sisältöön ja aktiviteettien suunnitteluun perhepartiotoinnin aloitusvaiheessa.

Et ois ollu joku semmonen vähän niinku aloituspaketti että niinku tässä ideoita ja ajatuksia mitä huomiois kun alottaa perhepartion. (Vetäjä 3)

Olis voinut olla joku tämmönen idealista, et mitä voi tehdä näitten pienten kanssa. (Vetäjä 2)

Toinen tärkeä toive oli saada selkeitä, mahdollisesti valtakunnallisia, suuntaviivoja jäsenmaksukysymyksiin. Lisäksi mainittiin toive saada ajatuksia siihen, mitä tulisi huomioida perhepartiotointia aloitettaessa, kattaako partiovakuutus toimintaan osallistumisen sekä mihin ja miten mainontaa kannattaisi kohdentaa.

Et iso ero on niinku siinä, et meillä toivotaan, et yks huoltajista liittyy lippukunnan jäseneksi et sillon se niinku on lippukunnan toimintaa perhepartiot toiminta. Osassa se on sit ihan tämmöstä vaa kerhomuotonen, et ei vaadita mitään jäsenyyttä. Et tää ois esimerkiksi mihin toivois, että ois yks ja selkee kanta kautta maan. (Vetäjä 8)

Tärkeimmäksi kysymykseksi tuen tarpeen osalta näyttivät haastatteluvastausten perusteella edelleen nousevan jäsenmaksukysymykset ja toiveet siitä, että piiriltä saataisiin niihin selkeitä yhtenäisiä linjauksia. Muina toiveina esitettiin toive saada yhtenäiset linjaukset huivien ja partiomerkkien käyttöön perhepartiolaisilla, saada mahdollisesti valtakunnalliset linjaukset siihen, mitä perhepartiot toiminta on, sekä saada tämä yhteinen perhepartiot toiminnan kuvaus kaikkien saataville esimerkiksi partiot toimintaa esittelevien internetsivujen kautta. Lisäksi tuli esille toive saada perhepartiorhmiin vetäjien yhteisiä tapaamisia, joissa voitaisiin jakaa ideoita ja kokemuksia perhepartiot oista.

Perhepartiot kenttä on niin älyttömän kirjava et ois silleen kiva et kun puhutaan perhepartiot oista niin se ois kautta maan about samanlaista. (Vetäjä 8)

Lapsille se on tosi tärkeä et heil on myös partiohuivi niin jotain tämmösiä linjauksia ehkä tän tyyppiin, että tai ehkä ohjeistuksia et et tällasta voitte mieltä koska me ei tietty et viitiväks me sitte sinistä partiohuivii tai tällasta heille ihan suoraan, kun ei ole suoraa partiolaisia (Vetäjä 6)

Toiminnan toteuttamisen haasteet

Suurimpana haasteena neljä kahdeksasta vastaajasta mainitsi oman perhe-elämän asettamat haasteet sekä kroonisen aikapulan. Suurin osa haastatteluun osallistuneista perhepartiorhmiin vetäjistä on itse pienten lasten äitejä ja osalla heistä on myös muita vastuutehtäviä lippukunnassa perhepartiorhmiin lisäksi. Tämä johtaa siihen, että yhteistä aikaa tapaamisille on joskus hankalaa löytää. Toisaalta sopivan ajankohdan löytyminen perhepartiorhmiin kokoontumisille on osassa lippukuntia koettu haasteelliseksi esimerkiksi sen vuoksi, että alle kouluikäisillä lapsilla on viikonloppuisin muita harrastuksia, jotka menevät päällekkäin perhepartiorhmiin kokoontumisten kanssa.

Aikataulujen yhteensovittamisen ja sopivan kokoontumisajankohdan löytymisen jälkeen toiselle sijalle haasteellisten asioiden listalla nousi sopivien aktiviteettien löytyminen, kun mukana on hyvin eri-ikäisiä lapsia. Puolet haastatelluista on kokenut sopivan tekemisen keksimisen joskus haasteellisena, vaikka ylitsepääsemättömiä ongelmia ei olekaan. Kahdessa haastattelussa tuli esille myös se, että vetäjät toivoisivat saavansa oman ideoinnin tueksi enemmän tietoa siitä, mitä muiden lippukuntien perhepartioryhmissä tehdään ja millaisia aktiviteetteja he ovat ohjelmaan sisällyttäneet. Ohjelman suunnittelusta tekee haasteellista myös se, että sen lisäksi, että mukana voi olla lapsia vauvasta esikouluikäiseen, toiminta on selkeästi suunnattu koko perheelle, joten sen tulee olla myös vanhempia osallistavaa. Vastauksista nousi osaltaan esille myös se, että mitä enemmän perhepartioryhmässä on niitä vanhempia, joilla on partiotaustaa nuoruudesta tai lapsuusvuosilta, sen helpompi heidät on saada toimimaan yhdessä oman lapsensa kanssa. Perhepartioryhmissä on toisaalta mukana myös niitä vanhempia, joilla ei ole aiempaa kokemusta partiotoiminnasta eikä välttämättä edes luonnossa liikkumisesta ja näiden vanhempien kohdalla heidän osallistamisensa toimintaan yhdessä oman lapsen kanssa koettiin erityisen haasteellisena ja siihen jouduttiin ohjelman suunnittelussa tietoisesti panostamaan.

Toiminnan sisällön suunnitteluun liittyvien haasteiden rinnalla yhtä haasteelliseksi vastauksissa nostettiin se, että perhepartioryhmän koetaan jäävän irralliseksi lippukunnan muusta toiminnasta. Irrallisuuden tunnetta aiheuttivat vastaajien mukaan esimerkiksi se, että vaikka perhepartiolaiset olisivat tervetulleita lippukunnan tapahtumiin, ei se käytännössä ole järkevää perhepartiotoiminnassa mukana olevien pienimpien lasten kanssa. Syiksi mainittiin muun muassa käytännön asiat kuten päiväuni- ja ruokailurytmit sekä se, että pienimpien kanssa esimerkiksi retkille on päästävä rattailta. Toisaalta irrallisuuden tunnetta muuhun lippukuntaan nähden aiheuttaa se, että perhepartiotoiminta ei ole virallisesti osa partio-ohjelmaa ja lippukunnissa on koettu haasteelliseksi löytää sille oma paikka muun muassa lippukunnan tiedotuksessa. Irrallisuuden tunteeseen liittyi myös kysymyksiä perhepartiotoiminnan rahoituksesta sekä oman huivin antamisesta perhepartiolaisille. Lippukuntien näkemykset perhepartiotoiminnan osallisuudesta suhteessa lippukunnan muuhun toimintaan vaihtelivat vastaajien mukaan

suuresti. Osassa lippukuntia perhepartitoiminnan katsotaan olevan yksi osa lippukunnan toimintaa ja osassa lippukuntia perhepartion paikka lippukunnan toiminnassa herättää vielä paljon kysymyksiä.

Paljon on keskustelu siitä et, et se on niinku ku se jää semmoseen harmaaseen alueeseen. Se ei oo partiotoimintaa mut sit se kuitenkin vähän on. Ja nää ihmiset jotka tulee sinne, niin luulee tavallaa tulevansa siihen partiotoimintaan koska se on meidän lippukunnan alaista toimintaa (Vetäjä 7)

Vastauksista kävi ilmi, että perhepartioryhmien vetäjät saattavat olla jopa ristipaineissa siinä, miten yrittää olla osa lippukunnan toimintaa olematta kuitenkaan virallinen osa lippukuntaa. Tämä aiheuttaa joillekin ryhmän vetäjille haasteita suhteessa sekä osallistujiin että omaan lippukuntaan ja herättää kysymyksiä ja pohdintaa jopa siitä, millaisen kuvan perhepartitoiminnan kirjava kenttä antaa niille osallistujille, joille perhepartio on ensimmäinen kosketuskohta partiotoimintaan ylipäänsä.

5.5 Perhetyön elementit perhepartitoiminnassa

Toiminnan keskiössä sekä lapsi että aikuinen

Kahdessa kuudesta perhepartioryhmästä lapsen katsottiin olevan toiminnan keskiössä, mutta se ei suinkaan tarkoittanut sitä, että vanhemmat olisivat katsoneet toimintaa sivusta tai odotelleet oven ulkopuolella kokoontumisen päättymistä. Perusteeksi lapsen valitsemiselle toiminnan keskipisteeksi vastaajat kertoivat sen, että ohjelma suunnitellaan lapsilähtöisesti. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että toimintaa suunnitellaan ja muokataan kaikenikäisille sopivaksi. Lapsilähtöinen toiminta voi siis olla suunnittelun lähtökohta, mutta perhepartitoiminnassa lapsi toimii silti aina oman aikuisen kanssa ja tämä on otettu toiminnan suunnittelussa huomioon.

Kukaan perhepartioryhmien vetäjistä ei kertonut aikuisten olevan toiminnan keskipisteessä. Sen sijaan neljässä kuudesta perhepartioryhmästä toiminnan keskipisteessä katsottiin olevan koko perhe. Tämän näkemyksen perusteluksi esitettiin se, että toiminnan tavoitteena on perheen toimiminen yhdessä sekä se, että perhe saa yhteisiä kokemuksia ja elämyksiä.

Koko perhe. Et siellä lapset pääsee tietysti toimimaan luonnossa mut sitte se on vanhemmille mahdollisuus olla lasten kanssa ja kokea lasten kanssa ja sitte siel on sit se niinku vanhemmille on se oma viiteryhmä siellä et pääsee vähän juttelemaan sitte muitten aikuisten kanssa mutta kyl koko perhe mun mielestä pääsee nauttimaan. (Vetäjä 8)

On se kyl varmaan se lapsi ja huoltaja eli siis perhe, joo. Kyllä, perhe. Et niillä ois niinku yhteistä tekemistä et vähän niinku molemmat ehkä innostuis siitä touhusta (Vetäjä 6)

Koko perheen huomioiminen toiminnan suunnittelussa

Perhepartiotointia suunniteltaessa keskiössä voi siis olla vetäjien näkemyksen mukaan joko lapsi tai koko perhe, mutta ei pelkkä aikuinen. Viisi kuudesta vastaajasta mainitsi vastauksessaan sen, että perhepartiotoinnin aktiviteetit suunnitellaan pienten lasten näkökulmasta ja aivan pienimmät otetaan huomioon muun muassa siinä, että retkikohteet valitaan niin, että niihin on mahdollisuus päästä rattailta. Toisaalta viidessä kuudesta vastauksesta mainittiin myös se, että toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon vanhempien viihtyminen tai se, että vanhemmilla on mahdollisuus myös keskinäiseen kanssakäymiseen. Tämä ei kuitenkaan vastaajien mukaan ole toimintaa määrittävä kriteeri, sillä toiminta rakennetaan aina lasten ehdoilla ja lapsille.

Tärkeimmäksi suunnittelun ohjenuoraksi vastaajat nostivat sen, että perhepartiotointi on suunnattu koko perheelle. Vaikka toiminta suunnitellaan lasten ehdoilla ja lapsille, tarkoituksena on, että vanhempi osallistuu toimintaan ja aktiviteetteihin yhdessä lapsen kanssa. Useissa vastauksissa tuli esille myös se, että vanhemmatkin nauttivat yhdessä tekemisestä, vaikka toiminta onkin suunnattu

lapsille ja toteutettu lasten ehdoilla. Toiminta ei myöskään saa vastaajien mielestä vaatia aikuisilta liikaa vaan siihen on voitava osallistua pienelläkin panoksella.

Et joku tommonen harjotellaan solmui ni se on helppo et pitää vaik solmii sen vanhemman jalat yhteen, niin sehän on jo hauska leikki ja sen vanhemman et tarvitse osallistuu siihen tolkkuttomasti (Vetäjä 7)

Tärkeää on se, että lapset innostuvat toiminnasta ja että lapsi saa kokea ja toimia yhdessä oman aikuisen kanssa.

Perheiden saama hyöty

Koska perhepartio toiminta on poikkeuksetta suunniteltu niin, että siihen osallistuvat sekä lapset että aikuiset. Kolmessa vastauksessa kuudesta mainittiin jollain tavalla se, että perhepartio voi olla portti tulevaisuuden partioharrastukselle tai ainakin partio toimintaan tutustumista toimintaan sisältyvien partiomaisten elementtien kautta. Toisaalta kahdessa vastauksessa tuli esille, että perhepartio antaa vanhoille partiolaisille mahdollisuuden osallistua partioon oman, alle sudentuikäisen lapsen kanssa. Partio toiminnan näkökulma korostui vastauksissa.

Pääsee ainaki osa vanhemmista näkee vähän et mitä se partio sit oikeesti on ja sitte ne jotka on ollu partiossa ni pääsee partio toimintaan ees jollain verukkeella vähän takas mukaan vaikka lapset veiski sen ajan (Vetäjä 4)

Toisaalta perheet saavat haastatteluun osallistuneiden perhepartio ryhmien vetäjien mukaan perhepartiosta myös luontokokemuksia ja kynnys lähteä lähimetsään tai paikkoihin, joihin ei oman perheen kesken tulisi mentyä, saattaa perhepartio toiminnan myötä madaltua. Perhepartio on myös perheiden yhteistä aikaa ja mukavaa, pääsääntöisesti ilmaista tekemistä yhdessä, jolloin lapsetkin saadaan pois ruudun äärestä. Lähes poikkeuksetta vastauksissa korostettiin nimenomaan sitä, että perhepartio toiminta on koko perheen, tai aikuisen ja lapsen, yhteistä tekemistä, yhteisiä jaettuja kokemuksia ja elämyksiä.

Perheet saa sitä oma aikaa. Sit jos sinne kotiin jäädään niin sit se hyvin nopeesti menee et no tee sä lapsi jotain et mul on näit pyykkei ja ruuanlaitto ja muuta. Ja sit just saa niitä yhteisii kokemuksii, yhteisii ylämyksii. (Vetäjä 8)

5.6 Tulosten pohdinta

Perhepartioiminnan aloittaminen

Suurin osa lippukunnista on ryhtynyt järjestämään perhepartioimintaa perhepartiorhman vetäjän omasta kiinnostuksesta perhepartioimintaa kohtaan ja halusta aloittaa partioiminta omien, alle sudenpentuikäisten, lasten kanssa. Perhepartioiminnan vetäjäksi suositellaan henkilöä, jolla on jo kokemusta partioiminnasta sekä omia pieniä lapsia (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015). Yhtä lukuun ottamatta kaikilla haastatelluilla on omia alle sudenpentuikäisiä lapsia. Suomen perhepartioiminnasta koottu aineisto tuo esille perhepartioiminnan entisille partiolaisille tarjoaman mahdollisuuden palata partioiminnan pariin, vaikka omat lapset eivät vielä olisikaan sudenpentuikäisiä (Haarala 2015, 4-5; Purmonen & Rokkila; Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015). Haastatteluaineiston perusteella tämä ei noussut toiminnan aloittamissyiksi, mutta perhepartiorhmissä käyvien perheiden vanhemmista monilla oli aiempaa kokemusta partiosta.

Perhepartioiminnan järjestämisen motivaattorina toimi myös haastateltavien omien alle sudenpentuikäisten lasten innostuminen partioiminnasta, kun lapsi oli päässyt vanhemman mukana osallistumaan partioleirille. Yhdessä lippukunnassa motivaationa perhepartioiminta aloittamiseen oli halu laajentaa partioimintaa koskemaan kaiken ikäisiä lapsia ja toisessa lippukunnassa on haluttu vastata perhepartioimintaan liittyvään kysyntään. Perhepartioiminnalla pyritään houkuttelemaan uusia perheitä mukaan partioimintaan sekä antamaan lapsille ja vanhemmille mahdollisuus harrastaa yhdessä (Suomen kasvatusvaliokunta 2015).

Perhepartiot toimintaa on esitetty yhdeksi keinoksi kasvattaa Partion jäsenmäärää houkuttelemalla uusia perheitä partiotoiminnan pariin (Evilä 2013, 58). Haastatteluaineistossa tämä ei noussut varsinaiseksi syyksi aloittaa perhepartiot toimintaa ja vain yksi haastateltavista kertoi perustamisen taustalla olleen ajat lippukunnan jäsenmäärän kasvattamisesta. Vaikka jäsenmäärän kasvattaminen ei ollut perhepartiot toiminnan aloittamisessa, neljän perhepartiot ryhmän toiminnan taustalla oli kuitenkin toive saada sitoutettua sen kautta uusia aikuisia lippukuntaan. Näistä lippukunnista kaksi halusi toiminnan kautta sitouttaa myös lapsia.

Perhepartiot toiminnan toteutus

Perhepartiot ryhmien tapaamisten sisältö on vapaamuotoista, vanhemman ja lapsen toimimista yhdessä. Perhepartiot ryhmät retkeilevät paljon luonnossa ja lisäksi kokoontumisissa leikitään leikkejä, syödään eväitä sekä askarrellaan. Perhepartiot toiminnan keskeisenä ajatuksena on tarjota lapsiperheille yhteistä mukavaa tekemistä luonnossa, antaa tilaisuus tavata toisia vanhempia ja mahdollisuus tutustua partiotoimintaan (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Perhepartiot ryhmät kokoontuvat keskimäärin noin kerran kuussa ja toiminnan sisällöissä on elementtejä partiotoiminnasta. Kokoontumisten aikana voidaan harjoitella solmujen tekemistä, ensiaputaitoja tai vaikkapa tutustua trängiaan. Perhepartiot ryhmässä uusiin asioihin tutustutaan lapsilähtöisesti ja esimerkiksi ensiaputaitoja harjoiteltiin nallesairaalan avulla. Perhepartiot toiminnan tarkoituksena ei ole tavoitteellinen uusien taitojen oppiminen vaan ajatuksena on viettää aikaa yhdessä perheen kesken. Partiossa lapset kokoontuvat kololle kerran viikossa harjoittelemaan ikäkauteen sopivalla tavalla uusia taitoja retkeilyyn, luontoon ja kädentaitoisin liittyen sekä yhdessä toimimista (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Mitä partiossa tehdään?).

Perhepartioryhmien toiminnassa on partiomainen viitekehys, joka tukee tavoitetta partiotoimintaan tutustumisesta. Kolmen perhepartioryhmän kokoontumisen sisältöön kuuluu tapaamisen päättäminen sisaruspiiriin ja yhdellä perhepartioryhmällä kokoontumisen alussa huudetaan lippukunnan huuto. Perinteisesti partiotalaisuudet päätetään sisaruspiiriin (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Sudenpennut). Useimmilla perhepartioryhmillä oli myös käytössä myös partiokuivit, jotka kuitenkin erosivat lippukunnan virallisesta huivista. Erilaisilla huivilla halutaan säilyttää hohto sudenpentuihin siirtymisestä ja huivin saamisesta. Virallisesti partiokuivi saadaan sudenpentujen lupauksien antotilaisuudessa, mutta lippukunnat saavat itse päättää, annetaanko perhepartiolaisille huivi (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Perhepartioryhmien ohjelma on ryhmän vetäjien suunnittelemaa ja ohjaamaa. Haastateltavien mukaan vanhemmilla on kuitenkin mahdollisuus toivoa ja vaikuttaa toiminnan sisältöön ja kokoontumisen aikana leikittävät leikit ovat usein lasten toivomia. Neljällä perhepartioryhmällä tapaamiset noudattavat tiettyä struktuuria, jonka mukaan ohjelma etenee. Kahdella muulla perhepartioryhmällä tapaamiset ovat vapaampia. Partiossa toiminnan sisältö pohjautuu ikäkausien mukaisesti erilaisten aktiviteettien tekoon, joiden kautta opetellaan uusia taitoja (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Mitä partiossa tehdään?). Aineiston perusteella perhepartiotoiminta on pääasiassa maksutonta, mutta osassa perhepartioryhmistä kuitenkin toivotaan toisen tai molempien vanhempien liittyvän lippukunnan jäseneksi. Perhepartiotoiminta ei ole virallista partiotoimintaa, eikä siihen saa käyttää lippukunnan viralliseen partiotoimintaan tarkoitettuja varoja. Lippukunnilla on kuitenkin vapaus päättää perhepartiotoiminnan rahoittamisesta kausi- /tapahtumakohtaisella maksulla tai perhepartioryhmän omalla jäsenmaksulla. (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015.)

Partiopiiriltä toivottu tuki

Perhepartiotoiminnan aloitusvaiheessa perhepartioryhmien vetäjät toivoivat eniten piiriltä tukea toiminnan sisältöön ja aktiviteetteihin valmiiden ideoiden tai materiaalien muodossa. Tällä hetkellä perhepartiotoimintaan ei ole tarjolla valmiita

materiaaleja (Hopeakoski 2016). Lisäksi aloitusvaiheessa piiriltä toivottiin tukea siihen, mitä kaikkea tulee huomioida perhepartio toiminnan aloittamisessa, minne mainonta kannattaa kohdistaa sekä siihen, kattaako partiovakuutus toimintaan osallistumisen. Toiveet saada piiriltä yhtenäisiä linjauksia perhepartiolaisten jäsenmaksuihin tuli esille sekä aloitusvaiheen että nykyhetken tuentarpeissa. Perhepartio toiminta ei ole virallista partio toimintaa ja lippukunnilla on vapaus päättää itse, ovatko perhepartiolaiset virallisesti lippukunnan jäseniä (Purmonen & Rokkila; Ruohola 2015; Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015; Uudenmaan Partio piiri ry. Perhepartio). Tämä vaikuttaa myös partiovakuutukseen, sillä vain virallisesti lippukuntaan liittyneillä perhepartiolaisilla on partiovakuutus voimassa heidän osallistuessaan perhepartio toimintaan (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Perhepartioryhmiä vetäjät toivoivat saavana piiriltä selkeitä linjauksia partiohuivien ja partiomerkkien käyttöön perhepartio toiminnassa. Tällä hetkellä on lippukuntien omassa harkinnassa, annetaanko perhepartiolaisille huiveja ja millaiset huivit ovat (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015). Partiosymbolien lisäksi toivottiin yhtenäisiä, mahdollisesti valtakunnallisia linjauksia sen suhteen, mitä perhepartio toiminta on. Perhepartio toiminnalle on Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunnan (2015) toimesta annettu suuntaviivoja, mutta sisällöltään perhepartio toiminta voi vaihdella suuresti. Yksi haastatelluista toikin esille, että ne perhepartio toimintaan mukaan tulevat vanhemmat joilla ei ole aiempaa partiotaustaa, saavat ensimmäisen kokemuksen Partiosta perhepartio toiminnan kautta. Se minkälaisen kuvan partiosta saa, voi vaihdella paljonkin sen mukaan, mihin perhepartiorhymään osallistuu.

Osassa haastatteluvastauksista tuli esille perhepartio toiminnan irrallisuus lippukunnasta ja koettiin esimerkiksi haasteelliseksi löytää paikka perhepartio toiminnan tiedotukselle. Irrallisuutta lisäsi se, että lippukunnan muihin tapahtumiin osallistuminen koettiin haastavaksi perhepartiolaisten erilaisten vuorokausirytmien ja käytännönsyiden takia, vaikka muuten perhepartiolaiset olisivatkin tervetulleita lippukunnan tapahtumiin. Perhepartiolaisten tulisi kuitenkin voida osallistua lippukunnan tapahtumiin ja yhteisiin tilaisuuksiin tuntematta itseään ulkopuoliseksi (Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta 2015).

Lippukuntien välillä oli runsaasti eroja siinä, kuinka paljon haasteita toiminnan suunnittelussa tai toteutuksessa koettiin olevan. Noin puolet perhepartioryhmien vetäjistä ei kokenut perhepartioryhmän toteutuksessa olevan juuri mitään haasteita ja osassa lippukuntia haasteellisia asioita löytyi useitakin. Toisaalta vastauksia analysoitaessa kävi ilmi se, että mitä huolellisemmin perhepartiot toiminta oli sisällytetty osaksi lippukunnan toimintaa, sen vähemmän haasteelliseksi vetäjät sen tällä hetkellä kokivat. Osassa lippukuntia kipuillaan käytännön asioiden kanssa, jotka syntyvät siitä, että perhepartiot toiminnan ei katsota olevan osa virallista partio-ohjelmaa ja kuitenkin siitä halutaan tiedottaa osana lippukunnan toimintaa.

Haastatteluissa nousi esille myös se, että perhepartiot toiminnan tavoitteita ja tausta-ajatuksia olisi hyvä pysähtyä miettimään lippukunnissa tarkemmin. Muuten vaarana on esimerkiksi se, että perhepartiot toiminta on jopa ristiriidassa lippukunnan muun toiminnan kanssa. Ajatuksia on perhepartioryhmien vetäjillä herättänyt muun muassa se, että mikäli lippukunnan sudenpentuihin on jonoa ja perhepartiosta kasvaa vuosittain mukaan uusia sudenpentuja, miten turvataan perhepartiosta tulleiden lasten partioharrastuksen jatkuminen, kun ryhmät ovat täynnä.

Perhetyön elementit perhepartiot toiminnan toteutuksessa

Kartoitimme perhetyön elementtien näkymistä perhepartiot toiminnassa kolmen haastattelukysymyksen kautta, mutta haastateltavilta ei kysytty suoraan, kokevatko he perhepartiot toiminnan olevan perhetyötä. Neljässä haastattelussa kuudesta haastateltavat mainitsivat koko perheen olevan toiminnan keskiössä. Tämä tarkoitti haastateltavien mukaan sitä, että ohjelma on lähtökohtaisesti suunniteltu niin, että siihen osallistuvat sekä lapsi että huoltaja yhdessä. Toisaalta myös niissä kahdessa vastauksessa, joissa toiminnan keskiöön nostettiin lapsi, painotettiin sitä, että huoltaja osallistuu toimintaan yhdessä lapsen kanssa. Lapsen nostaminen toiminnan keskiöön tarkoitti haastateltavien mukaan sitä, että per-

heelle suunnattu toiminta on suunniteltu lapsilähtöisesti. Perhetyöksi voidaan laajimmillaan käsittää kaikki perheiden kanssa tehtävä työ eikä perhetyölle ole tarkkaa määritelmää (Vilén ym. 2010, 24–25). Tästä näkökulmasta tarkasteltuna perhepartiot toiminta on perhetyötä.

Vaikka perhetyö voidaan toisaalta määritellä ammattilaisten toteuttamaksi työksi, jonka motiivina on huoli perheen tilanteesta ja pyrkimys lisätä perheen hyvinvointia, voi perhetyötä olla myös kolmannen sektorin toimijoiden tekemä työ (Kupiainen & Holmberg 2011, 44; Nätkin & Vuori 2007, 7). Sen lisäksi, että perhetyö voi olla keskustelevaa tai kuntouttavaa työtä, voidaan perhetyön määritelmään sisällyttää myös esimerkiksi kerho- ja leiritoiminta (Järvinen ym. 2012, 15; Vilén ym. 2010, 25). Myös tästä näkökulmasta tarkasteltuna perhepartiot toiminta täyttää perhetyön määritelmän ja sen voidaan katsoa olevan kolmannen sektorin tekemää perhetyötä.

Reijonen (2005, 41) esittää perhetyön olennaisiksi lähtökohdiksi muun muassa ilon tuottamisen sekä perheiden fyysisen ja emotionaalisen vahvistamisen. Kun perhepartiot toimintaa tarkastellaan tästä näkökulmasta, voidaan haastatteluvastauksista nostaa esille elementtejä, jotka tukevat ajatusta perhepartiot toiminnasta perhetyönä. Kertoessaan perheen olevan perhepartiot toiminnan keskiössä, haastateltavat käyttivät vastauksissaan muun muassa ilmaisuja nauttia, innostua ja tykätä. Ilmaisut liittyivät vastauksissa kiinteästi ajatukseen koko perheen yhdessä toimimisesta. Toisaalta osa haastatelluista nosti esiin myös erityisesti vanhempien viihtymisen perhepartiot toiminnassa. Tärkeänä osana vanhempien viihtymistä perhepartiot toiminnassa nostettiin kahdessa haastatteluvastauksessa se, että vanhemmat saavat tilaisuuden keskustella toisten vanhempien kanssa. Vertaistuki, sekä se, että vanhemmilla on mahdollisuus jakaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa, ovat tärkeitä ja voimauttavia elementtejä ammatillisessa perhetyössä (Rönkkö & Rytönen 2010, 42). Nämä samat elementit tulivat tutkimuksessa näkyviin myös perhepartiot toiminnassa.

Perhetyön käsitteeseen liittyy perheiden hyvinvoinnin edistämisen lisäksi kiinteästi tavoitteellisuus (Uusimäki 2005a). Suoraan perheiden henkilökohtaisista tarpeista lähtevää tavoitteellisuutta ei ainakaan tämän aineiston pohjalta perhepartiotoinnassa ilmene, vaikka toiminnan taustalla toisaalta onkin ajatus mahdollistaa lapsen ja vanhemman yhteisiä kokemuksia ja elämyksiä. Perhetyön näkökulmasta määritelty tavoitteellisuus tuli esille ainoastaan yhdessä haastatteluvastauksessa, jossa haastateltava kertoi aloittamisen taustalla olleen halun saada perheet kokemaan ja toimimaan yhdessä.

Perhetyöhön liittyy kiinteästi tavoite tukea vanhemman ja lapsen välisen vuorovaikutusta sekä ajatus siitä, että vanhemmuus on käytännössä lapsen ja vanhemman välistä kanssakäymistä (Myllärniemi 2007, 7). Perhepartiotointia tarjoaa perheille tilaisuuden viettää aikaa yhdessä sekä saada uusia yhteisiä kokemuksia ja elämyksiä. Haastatteluvastausten perusteella perheiden koettiin hyötyvän yhdessä tekemisestä ja kokemuksista luonnossa liikkumisesta. Toiminnan suunnittelussa on myös poikkeuksetta kiinnitetty huomiota siihen, että toiminta on sekä vanhempia että lapsia osallistavaa. Toisaalta kysyttäessä, miten perhepartior ryhmien vetäjät kokevat perheiden hyötyvän perhepartiotoinnasta, vastaukset vaihtelivat suuresti ja vain yksi vastaajista toi esille sen, että perhepartior ryhmässä vanhempia esimerkiksi pyritään kannustamaan olemaan esimerkkinä lapsille ja rohkaisemaan yhteiseen tekemiseen lapsen kanssa. Pääosa vastaajista nosti hyötynäkökulmasta puhuttaessa esille pääasiassa partiotointiaan liittyviä asioita eivätkä vastaajien arvioimat hyödyt perheille liittyneet varsinaisesti perhetyön sisältöihin. Yksi vastaajista nosti esille sen, että perheet hyötyvät mahdollisuudesta lähteä kotoa pois tekemään jotain yhdessä, sillä kotona vanhempien ja lasten yhteinen aika helposti jää esimerkiksi kotitöiden varjoon. Perhetyön näkökulmasta tämän voidaan ajatella olevan vanhemmuuden tukemista ja toisaalta lapsen tarpeiden huomioimista ja tuovan esille sitä, miten perhetyön elementit näkyvät perhepartiotoinnassa. Vanhemmuuden tukeminen ja lapsen tarpeiden näkyväksi tekeminen vanhemmille ovat perhetyön yksi tärkeä sisältö (Myllärniemi 2007, 7; Rönkkö & Rytönen 2010, 40–41).

Varhaiskasvatuksen perhetyössä tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia, jonka edesauttamiseksi perheen arkeen voidaan pyrkiä vaikuttamaan (Uusimäki 2005a). Haastattelutuloksissa tämän kaltaisia tavoitteita ei juurikaan noussut, ainostaan yksi haastatelluista toivoi oman esimerkkinsä kautta kannustavansa vanhempia lähtemään ulos ja viettämään aikaa lapsensa kanssa. Toisaalta varhaiskasvatuksen perhetyössä ja perhepartio toiminnassa näkyi yhteneviä elementtejä. Varhaiskasvatuksessa perheen ja kasvattajien yhteistyötä voidaan vahvistaa erilaisten toiminnallisten tapahtumien kautta, jotka osallistavat koko perheen toimimaan yhdessä (Uusimäki 2005a). Haastatteluvastauksien perusteella perhepartio toiminta järjestetään lähtökotaisesti niin että perheet toimivat yhdessä ja saavat perheen keskeistä aikaa sekä uusia yhteisiä kokemuksia. Varhaiskasvatuksen puitteissa järjestetyissä osallistavissa tapahtumissa on otettu huomioon vanhempien mahdollisuus tutustua toisiin vanhempiin ja lapsensa ystäviin (Malinen & Pawlaczek 2015, 5; Langhed 2016, 31). Myös haastatteluvastauksissa tuotiin esille perhepartio toiminnan tuoma mahdollisuus tavata ja keskustella toisten vanhempien kanssa.

5.7 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa kiinnitetään huomiota tutkimukseen kokonaisuutena ja painotus on tutkimuksen sisäisessä johdonmukaisuudessa. Tutkimuksen eettisyyden kannalta on tärkeitä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen, mutta tutkimuksen vilpittömyys ja rehellisyys ovat viimekädessä tutkimuksen tekijöiden vastuulla. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa kiinnitetään huomiota esimerkiksi aineiston keruuseen sekä menetelmän että tekniikan osalta, tutkimuksen tiedonantajien valintaan, aineiston analysointiin sekä tiedon riittävyteen tutkimuksen raportoinnissa. (Tuomi 2007, 143, 150–152.)

Haastattelutulosten analysointivaiheessa havaitsimme melko pian, että kuusi haastattelua oli varsin pieni otos eikä sen perusteella ole mahdollista tehdä kovin pitkälle ulottuvia johtopäätöksiä. Toisaalta ei ole olemassa kattavaa selvitystä

siitä, paljonko perhepartioryhmiä toimii pääkaupunkiseudulla, joten otannan ko-koa suhteessa perhepartioryhmien määrään ei ole mahdollista arvioida.

Kokemattomuutemme haastattelijoina vaikutti siihen, että haastattelut eivät aina edenneet täysin loogisessa järjestyksessä, mikä aiheutti haastetta sekä haastat- telutilanteisiin että tulosten analysointiin. Vaikka perehdyimme huolellisesti sekä puolistrukturoituun haastatteluun että sisällönanalyysiin menetelminä ennen haastattelujen toteutusta ja tulosten analysointia, olisi vankempi kokemus sekä haastattelujen tekemisestä että tulosten analysoinnista ollut hyödyksi. Toisaalta haastattelujen kulkuun saattoi osaltaan vaikuttaa se, että haastattelukysymyksiä ei lähetetty haastateltaville etukäteen. Mikäli haastateltavilla olisi ollut mahdolli- suus tutustua kysymyksiin ennalta, olisi haastattelun kulku saattanut olla jäsen- tyneempi. Usean kysymyksen kohdalla saimme varsin laajoja vastauksia, joiden purkaminen jäsennellysti oli vaativaa. Osaan haastattelupatteristoon sisältyvistä kysymyksistä haastateltavat vastasivat jo aiempien kysymysten kohdalla, mikä osaltaan teki litteroidun aineiston analysoinnista haastavaa.

Kummallakaan opinnäytetyön tekijöistä ole varsinaista partiokokemusta ja se saattaa osaltaan vaikuttaa opinnäytetyön luotettavuuteen. Perehdyimme partion käytänteisiin, partiosanastoon sekä organisaatioon opinnäytetyöprosessin alku- vaiheessa. Epäselvissä tapauksissa tarkistimme opinnäytetyössämme käyttä- miämme partiotermien oikeellisuuden Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n lippu- kuntakoordinaattoreilta ja tarvittaessa korjasimme termistöä. Vaikka olimme opin- näytetyöprosessin alkuvaiheessa suunnitelleet haastattelukysymysten aiheet yh- dessä lippukuntakoordinaattoreiden kanssa, lähetimme valmiit haastattelukysy- mykset vielä heille tarkistettavaksi ennen haastattelujen suorittamista. Tällä py- rimme eliminoimaan haastattelupatteristosta partiotoimintaa koskevat virheelliset termit. On kuitenkin edelleen mahdollista että, tietämättömyys partiotoiminnasta on vaikuttanut kysymysten suunnitteluun ja toisaalta tulosten analysointiin. Poh- dittavaksi jää, miten se, että opinnäytetyön tekijät olisivat olleet aktiivisia partio- laisia, olisi vaikuttanut analysoinnin luotettavuuteen sekä tulosten pohdintaan. Toisaalta myös haastattelukysymyksiä oli varsin runsaasti ja jäimme pohtimaan sitä, olivatko kaikki kysymykset tarpeellisia vai olisiko haastattelupatteristoa voi- nut tiivistää.

Sen, että lippukuntakoordinaattorit valitsivat ne perhepartioryhmät, joiden vetäjiä haastattelimme, voidaan olettaa vaikuttaneen vastauksiin, joita saimme. Toisaalta haastateltavat olisivat voineet olla kutakuinkin samat, jos olisimme etsineet heidät itse, sillä pääkaupunkiseudulla on vain rajallinen määrä tiedossa olevia perhepartioryhmiä. Ryhmien määrän rajallisuus huomioon ottaen voidaan olettaa, että haastateltavia ei ole valittu sillä perusteella, millaisia vastauksia toivotaan ja että valintatapa ei tässä tapauksessa ole vaikuttanut tulosten luotettavuuteen.

Saadaksemme mahdollisimman kattavan kuvan siitä mitä perhepartiot toiminta voi olla, sovimme lippukuntakoordinaattoreiden kanssa, että haastateltavaksi valittujen vetäjien perhepartioryhmät sijaitsisivat erilaisilla sosioekonomisilla alueilla Helsingissä, Vantaalla ja Espoossa. Arviota siitä, miten eri alueiden sosioekonomiset erot vaikuttavat perhepartiot toiminnan sisältöihin, ei tämän tutkimuksen perusteella voitu tehdä. Sosioekonomisen kuvauksen saaminen olisi vaatinut tarkempaa kartoitusta eri alueista ja niiden ominaispiirteistä. Nyt keskityimme tutkimuksessamme itse perhepartiot toimintaan sellaisena kuin se haastatteluvastauksen perusteella näyttäytyi ja tarkastelimme sitä ainoastaan partiot toiminnan ja perhetyön kontekstissa.

Perhetyötä koskien keskustelimme Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n lippukuntakoordinaattoreiden kanssa siitä, miten perhetyötä koskevat kysymykset kannattaisi muotoilla, jotta ne olisivat vastaajille mahdollisimman ymmärrettäviä ja samalla sellaisia, että saisimme vastauksia tutkimuskysymykseen. Haastattelutulosten analysointivaiheessa havaitsimme, että ennakkosuunnittelusta huolimatta perhetyötä koskevat kysymykset olivat asetelultaan ja sisällöltään jossain määrin epäonnistuneita ja vastauksista saatu tieto oli melko suppeaa. Toisaalta haasteita aiheutti myös se, että tarkasteltaessa perhetyötä sen teoreettisesta viitekehystä käsin, keskittyi tarkastelu väistämättä pääasiassa ammatilliseen perhetyöhön ja sen termeihin eivätkä ne istu aivan saumattomasti perhepartiot toiminnan kontekstiin.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

6.1 Pohdinta

Opinnäytetyömme tavoitteena oli haastattelujen avulla selvittää, miksi pääkaupunkiseudun lippukunnissa järjestetään perhepartio toimintaa, miten toiminta toteutetaan ja millaista tukea perhepartio toiminnan vetäjät tarvitsevat piiriltä perhepartio toiminnan aloittamiseen ja ylläpitämiseen. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, miten perhetyön elementit näkyvät perhepartio toiminnan toteutuksessa ja tähän liittyen peilasimme perhepartio toimintaa perhetyön teoreettiseen viitekehykseen. Opinnäytetyömme tavoitteet toteutuivat ja saimme vastaukset tutkimuskysymyksiin. Toisaalta haastatteluotos oli melko pieni eikä sen pohjalta voida tehdä laajoja johtopäätöksiä. Opinnäytetyön tulokset jäävät Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n käyttöön.

Haastattelukysymykset tehtiin yhdessä lippukuntakoordinaattoreiden kanssa ja näin ollen kysymykset kohdentuivat juuri niihin aihealueisiin, joista Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry on kiinnostunut. Toisaalta kysymysten asettelu niin, että perhepartio toimintaan liittyvä perhetyön näkökulma tulee riittävästi esille, oli haasteellista ja tähän olisimme varmasti voineet kiinnittää enemmän huomiota jo opinnäytetyömme alkuvaiheessa. Huomasimme myös tulosten analysoinnin alkuvaiheessa, että kuuden haastattelun otos oli hyvin pieni eikä saamiemme haastatteluvastausten perusteella voi tehdä pitkälle tähtääviä yleistyksiä. Toisaalta haastatteluvastausten heterogeenisyys osoitti sen, että kukin lippukunta on suunnitellut toimintatapoja hyvin itsenäisesti. Haastatteluvastausten erilaisiin näkökulmiin on voinut myös osaltaan vaikuttaa se, että osassa perhepartiorhmistä toiminta oli vakiintunutta ja osalla toiminta oli vielä alkuvaiheessa. Koska perhepartio toiminta ei ole osa virallista partio-ohjelmaa eikä sille siksi ole määritetty selkeitä toimintatapoja, löytyy pienelläkin otoksella tutkittuna varsin kirjavia käytäntöjä eri lippukuntien välillä.

Opinnäytetyön toteutuksen taustalla oli ajatus siitä, että myös Suomessa perhepartioiminnasta voisi tulevaisuudessa tulla osa virallista partio-ohjelmaa. Haastattelujen avulla pyrimme selvittämään, miten lippukunnat tällä hetkellä toteuttavat perhepartioimintaa, kun virallista ohjelmarunkoa perhepartioiminnalle ei ole luotu. Tähän sisältyivät kysymykset siitä, miten perhepartioiminta eroaa lippukunnan sudenpentujen toiminnasta ja millaisia elementtejä perhepartion koostumisiin sisältyy. Siitä huolimatta, että aineisto oli suppea, saimme haastattelun avulla runsaasti tietoa siitä, mitä perhepartioyryhmissä tehdään, millaisena perhepartioiminta näyttää suhteessa sudenpentujen toimintaan sekä toiminnan aloittamiseen ja toteutukseen liittyvistä haasteista.

Huomionarvoista oli se, että vastaajien mukaan perhepartioiminnan järjestäminen ei vaadi juuri lainkaan taloudellisia resursseja, mutta perheitä hyödyttäviä asioita listattiin useita. Aina hyödyn saamiseksi ei tarvita suuria resursseja tai sijoituksia vaan pienillä yhdessä jaetuilla hetkillä voi olla suuri merkitys perheiden kannalta. Tutkimuksen perusteella perhepartioiminnan voidaan katsoa olevan perhetyötä, sillä vaikka sitä eivät toteutakaan ammattilaiset, se siitä huolimatta sisältää runsaasti perhetyön elementtejä. Perhepartioiminta on lapsen ja vanhemman yhteistä toimintaa, jossa haastatteluvastausten perusteella nousivat esiin muun muassa ilmaisut elämyksellisyys, yhteinen tekeminen ja kokeminen sekä elinikäiset muistot. Nämä kuvaavat hyvin sitä ilmapiiriä, jossa merkityksellisyys korostuu – perhetyötä ovat yhdessä jaetut hetket ja yhteiset kokemukset, joiden kautta lapsi tulee nähdyksi ja toisaalta aikuinen voi löytää iloa lapsen kanssa toimimisesta. Nämä elementit näkyvät myös perhepartioiminnassa.

6.2 Johtopäätökset

Perhepartioyryhmät on pääasiassa aloitettu vetäjien omasta kiinnostuksesta perhepartioimintaa kohtaan ja halusta aloittaa partioiminta oman alle sudenpentuikäisen lapsen kanssa. Taustalla on voinut olla myös muita syitä ja osa haastatelluista toi esille toiveen saada perhepartioiminnan kautta lisää aikuisia mukaan partioimintaan.

Tulevaisuuden kannalta keskeisimmät kehittämistarpeet ovat aktiviteetteja ja ideoita sisältävä materiaalipaketti perhepartiot toimintaan sekä yhteiset linjaukset perhepartiorhmiin toiminnasta. Tuen tarpeista puhuttaessa esille nousi toive saada piiriltä ideoita tai valmista materiaalia perhepartiot toiminnan toteuttamiseen. Ajatuksia herätti erityisesti eri-ikäisten lasten tuomat haasteet sekä se, kuinka vanhemmat saadaan osallistettua mukaan toimintaan. Käytänteiden epäselvyys nousi myös ylitse muiden pohdittaessa perhepartiot toiminnan järjestämisen tuen tarpeita. Käytännön asiat, kuten jäsenmaksut tai huivien hankkiminen perhepartiolaisille, mietityttivät vetäjiä ja yhteiset ohjeistukset sekä yhtenäisten toimintatapojen kehittäminen olisi varmasti tervetullut uudistus. Ajatuksia herätti myös asia, jonka eräs haastateltavista perhepartiorhmiin vetäjistäkin nosti esille, eli miten kirjavat ja suuresti toisistaan poikkeavat käytännöt perhepartiot toiminnassa näyttäytyvät toimintaan mukaan tuleville perheille, joille perhepartio on ensimmäinen kosketus partioon.

6.3 Ammatillinen kasvu

Opinnäytetyön kirjoittaminen aiheesta, josta ei juurikaan ole omakohtaista kokemusta oli ajoittain varsin haastavaa ja vaati syvällistä perehtymistä tutkittavaan aiheeseen. Oman ammatillisen kehittymisen näkökulmasta oleellisin kysymys opinnäytetyömme sisällössä oli perhepartiot toiminnan näyttäytyminen perhetyön viitekehyksessä. Sosionomi (AMK) -koulutuksesta valmistuneiden kompetensseihin kuuluu taito tukea perheiden arkea sekä perheenjäsenten keskinäisiä suhteita (Diakonia-ammattikorkeakoulu. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK) 2016). Opinnäytetyöprosessi ja perhepartiot toimintaan perehtyminen on vahvistanut omaa näkemystämme siitä, miten ja millaisin toimin perheitä voidaan käytännössä tukea. Perhepartiot toiminnassa keskeistä on perheiden yhdessä toimiminen sekä jaetut kokemukset ja samaa ajatusta voidaan mielestämme soveltaa myös sosionomin työssä.

Perhepartiot toiminnan tarkastelu perhetyön ja varhaiskasvatuksen perhetyön näkökulmaista on kehittänyt myös varhaiskasvatuksen ammatillista osaamista. Haastatteluvastauksien perusteella perhepartiot toiminnan ydintä on perheiden

yhdessä toimiminen ja kokeminen. Perhepartiotoiminnassa esille tullutta perheiden yhteistä toimimista olisi mahdollista hyödyntää myös varhaiskasvatuksen puolella laajemmin. Varhaiskasvatuksessa perhetyön lähtökohtana on vanhemman ja kasvattajan välinen yhteistyö ja tätä yhteistyötä voi syventää erilaisten koko perhettä osallistavien tapahtumien kautta. Vaikka joissakin päiväkodeissa koko perheen tapahtumat ovat osa päiväkodin arkea, ei kaikissa päiväkodeissa vielä ole löydetty sen hyötyjä. Yhteisten tapahtumien kautta vanhemmista tulee eri tavalla osa päiväkotiympäristöä ja toisiin vanhempiin tutustumien voi antaa arvokasta vertaistukea vanhemmalle, jolla ei välttämättä ole samassa elämäntilanteessa olevia läheisiä. Koko perheen tapahtumat antavat myös kasvattajalle ja vanhemmalle tilaa keskustella rauhassa.

7 LÄHTEET

- Aspila, R., Perko, M. & Siltanen, J. (2014). Parempi lippukunta. Perhepartiota kuukausittain Lempäälässä. Saatavilla 19.6.2017
<http://parempilippukunta.fi/2014/10/28/perhepartiota-kuukausittain-lempaalassa/>
- Diakonia-ammattikorkeakoulu (2016). Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK). Saatavilla 30.4.2018 <https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi/>
- Evilä, A. (2013). *Järjestön jäsenmäärän kasvattaminen. Pääkaupunkiseudun Partiolaisten jäsenmäärän kasvu 2012-2013.* (Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma). Saatavilla
https://www.partio.fi/sites/partio.fi/files/humak_ont_jarjestonjasenmaarakasvattaminen_annaevila_29.11.2013.pdf
- Haarala, T. (2015). Parempaa partiota. Ruman vinkit lippukunnille. Pohjan puhuri. Partiota vaaroilta lakeuksille, (3), 4-5. Saatavilla
http://pohjanmaa.partio.fi/sites/default/files/related_files/pohjan_puhuri_3_15.pdf
- Heino, T. (2008). Lastensuojelun avohuolto ja perhetyö: kehitys, nykytila, haasteet ja kehittämisehdotukset. Selvitys Lastensuojelun kehittämisohjelmalle. Stakesin työpapereita 9/2008. Saatavilla 12.2.2018 <http://www.julkari.fi/handle/10024/75318>
- Heino, T., Berg, K. & Hurtig, J. (2000). Perhetyön ilo ja hämmennys. Lastensuojelun perhetyömuotojen esittelyä ja jäsenyksiä. Helsinki; Stakesin monistamo
- Hopeakoski, J. (2016). Uudenmaan Partiopiiri ry. Perhepartio. Saatavilla 20.6.2017. <http://uusimaa.partio.fi/perhepartio/>
- Hovi-Pulsa, R. (2008). Arkisuuntautunut perhetyö - rajat ja mahdollisuudet. Teoksessa L. Viinämäki (toim.), *14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä* (s. 115-123). Saatavilla

http://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Hakutoimisto/Kev%C3%A4t_2011_NUKO/sote/Viinamaki_A_2_2008.pdf

- Hovi-Pulsa, R. (2011). *Arkilähtöinen perhetyö. Strukturoitua avoimuutta.* (Lisensiaatintutkimus, Sosiaalipedagogiikka, Yhteiskuntatieteiden laitos, Itä-Suomen yliopisto). Saatavilla http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20120001/urn_nbn_fi_uef-20120001.pdf
- Ikonen, P., Kauppi, O. & Winter, A-S. (toim.) (1984). *Osviitta. Puku- ja merkkisääntö.* Jämsä: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter r.y.
- Järvinen, R., Lankinen, A., Taajamo, T., Veistilä, M. & Virolainen, A. (2012). *Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea.* P.2 Helsinki: Edita.
- Kananen, J. (2015). *Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitat opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun.* Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kupiainen, A. & Holmberg, M. (2011). *Arki haltuun sekvenssimenetelmällä.* Teoksessa S. Fågel, M. Jonsson, P. Korvela & A. Kupiainen (toim.), *Arki haltuun – sekvenssimenetelmä perhetyössä.* Helsinki: Väestöliitto.
- L 1301/2014. Sosiaalihuolotolaki. Saatavilla <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>
- Langhed, A. (2016). *Vanhempien osallisuus lapsen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.* (Opinnäytetyö, Sosiaalialan koulutusohjelma, Turun ammattikorkeakoulu). Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/122578/Langhed_A_nu.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Malinen, H. & Pawlaczek, H. (2015). *Liikuntaa Nopsa-Nallen kanssa. Liikunta sosiaalisten taitojen ja yhteishengen vahvistajana päiväkodissa.* (Opinnäytetyö, Sosiaalialan koulutusohjelma, Metropolia ammattikorkeakoulu). Saatavilla http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/88436/Liikuntaanops_anallenkanssa.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Myllärniemi, A. (2007). *Lastensuojelun avohuollon perhetyö ammattikäytäntönä – jäsenyksiä perhetyöstä toimintatutkimuksen valossa.* Saatavilla

http://www.socca.fi/files/90/Lastensuojelun_perhetyo_ammattikayntona.pdf

Niilo-Rämä A., Majlund M., Kujala T., Erjanti S., Hongisto T., Kemiläinen A., Leinonen M., Lämsä M., Savo M., Sillander M., Uurto P. (toim.) (2008) *Partiojohtajan käsikirja*. Keuruu: Oy Partio Scout Ab

Nätkin, R. & Vuori, J. (2007). Perhetyön tieto ja kritiikki. Johdanto perhetyön muuttuvaan kenttään. Teoksessa Vuori, J. & Nätkin, R. (toim.) *Perhetyön tieto*. Tampere: Vastapaino.

Opetushallitus. Kasvatus, koulutus ja tutkinnot. Varhaiskasvatus. Saatavilla 30.3.2018 http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/varhaiskasvatus

Partiolippukunta Erämetsot ry. Toiminta. Perhepartio Minimetsot. Saatavilla 20.6.2017 <http://www.erametsot.net/ryhmat/perhepartio>

Puiroila, A. (2004). Vanhemmat ja ammattilaiset kohtaavat - syntykö yhteistö? Teoksessa A. Puiroila (toim.), *Kehittyvä perhetyö. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus* (s. 4-21). Saatavilla http://www.sosiaalikallega.fi/poske/julkaisut/julkaisusarja/Julkaisu_1_2.pdf

Purmonen, K. & Rokkila, H. Perhepartio Ylämyllyllä. Mitä on perhepartio? Saatavilla 19.6.2017 <http://perhepartio.blogspot.fi/p/mita-on-perhepartio.html>

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry (2016). Ajankohtaista. Viisi vinkkiä partioon liittyvälle aikuiselle. Saatavilla 28.3.2018 <https://www.paakaupunkiseudunpartiolaiset.fi/blogi/2016/08/05/viisi-vinkkia-partioon-liittyvalle-aikuiselle/>

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. Ajankohtaista. Meitä on jo yli 11 000! Saatavilla 28.3.2018 <https://www.paakaupunkiseudunpartiolaiset.fi/ajankohtaiset/meita-jo-11-000/>

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry. Lippukunnat. Partio on maailman paras harrastus! Saatavilla 20.6.2017 <https://www.paakaupunkiseudunpartiolaiset.fi/tietoa-meista/lippukunnat/>

- Rautio, S. (2014). Kumppanuus ja moniammatillinen yhteistyö neuvolan perhetyössä. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*, 51 (3), 191-202. Saatavilla 12.2.2018 <https://journal.fi/sla/article/view/48321>
- Reijonen, M. (2005). ”Mitä työtä se perhetyö oikein on?” – ammattina perhetyöntekijä. Teoksessa M. Reijonen (toim.), *Voimaa perhetyöhön. Arjen tuki ja ammatilliset verkostot* (s. 7-13). Jyväskylä: PS-kustannus.
- Ruohola, M. (2015). Parempi lippukunta. Perhepartiolla lisää sudenpentuja ja uusia aikuisia? Saatavilla 19.6.2017 <http://parempilippukunta.fi/2015/04/07/perhepartiolla-lisaa-sudenpentuja-ja-uusia-aikuisia/>
- Rönkkö, L. & Rytkönen, T. (2010). *Monisäikeinen perhetyö*. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Saatavilla 12.6.2017 http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html
- Scouts. Baden-Powell. Introduction. Saatavilla 2.2.2018 <https://www.scout.org/node/52292/introduction>
- SP:n ohjelmaryhmä (2000). Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. *Mikä - mihin – milloin? Partiolaisen puku- ja merkkiopas*. http://www.pameko.fi/pdf/Puku_Merkkiopas.pdf
- Spejder.dk (2016). Hvad skete der på KRM16? Saatavilla 5.9.2017 <http://spejder.dk/spejdernews/hvad-skete-der-paa-krm16>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (2013). Parempi lippukunta. Miksi aikuinen liittyy partioon? Saatavilla 28.3.2018 <http://parempilippukunta.fi/2013/12/11/miksi-aikuinen-liittyy-partioon/>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (2016). Parempi lippukunta. Partio on hyvä valinta myös aikuisen harrastukseksi. Saatavilla 28.3.2018 <http://parempilippukunta.fi/2016/01/27/partio-on-hyva-valinta-myos-aikuisen-harrastukseksi/>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Historia. Saatavilla 22.6.2017 <https://www.partio.fi/tutustu-partioon/historia>

- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Kansainvälisyys. Saatavilla 30.3.2018 <https://www.partio.fi/tutustu-partioon/kansainvalisyys>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Mitä partiossa tehdään? Saatavilla 30.6.2017. <https://www.partio.fi/tutustu-partioon/mita-partiossa-tehdaan>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Mikä partio on? Saatavilla 22.6.2017. <https://www.partio.fi/mika-partio-on>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Sudenpennut. Saatavilla 30.3.2018 <https://partio-ohjelma.fi/partiokasvatus/sudenpennut/>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiokasvatus. Symboliikka. Saatavilla 28.3.2018 <https://partio-ohjelma.fi/partiokasvatus/symboliikka/>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partio-ohjelma. Puku- ja merkkiohje. Saatavilla 28.3.2018 <https://lippukunta.partio.fi/partio-ohjelma/puku-ja-merkkiohje>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Partiosanasto. Partion lyhyt oppimäärä. Saatavilla 30.3.2018 <https://www.partio.fi/tutustu-partioon/partiosanasto>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tietoa meistä. Organisaatio. Saatavilla 20.3.2018 <https://www.partio.fi/tietoa-meista/organisaatio>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tietoa meistä. Partiopiirit. Saatavilla 30.3.2018 <https://www.partio.fi/tietoa-meista/partiopiirit>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Tule mukaan. Aikuisena partioon. Saatavilla 28.3.2018 <https://www.partio.fi/tule-mukaan/aikuisena-partioon>
- Suomen Partiolaisten kasvatusvaliokunta (2015). Mitä on perhepartio? Saatavilla 19.5.2017. <http://parempilippukunta.fi/2015/03/17/mita-on-perhepartio/>
- Suviaro-Laukka, K. (2004). Käsitteitä perhetyöstä ja sen menetelmistä. Teoksessa A. Puirola (toim.), *Kehittyvä perhetyö. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus* (s. 99-105). Saatavilla

http://www.sosiaalikallega.fi/poske/julkaisut/julkaisusarja/Julkaisu_1_2.pdf

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (2015). Perhetyö. Saatavilla 30.6.2017

<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/perhetyo>

Tuomi J. (2007). Tutki ja lue. Johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen.

Helsinki: Tammi.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2013). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. P.10

Helsinki: Tammi.

Uudenmaan Partio piiri ry. Perhepartio. Saatavilla 20.6.2017

<https://uusimaa.partio.fi/lippukunnan-arki/lisaa-partiolaisia/perhepartio/>

Uusimäki, M. (2005a). Perhetyötäkö kaikki? Saatavilla

http://www.sosiaalikallega.fi/poske/julkaisut/julkaisusarja/Julkaisu_2_0.pdf

Uusimäki, M. (2005b). Perhetyö palvelujärjestelmässä. Teoksessa M. Reijonen

(toim.), *Voimaa perhetyöhön. Arjen tuki ja ammatilliset verkostot* (s. 17-38). Jyväskylä: PS-kustannus

Vilén, M., Seppänen P., Tapio N. & Toivanen R. (toim.) (2010). *Kohtaamisia*

lapsiperheissä. Menetelmiä perhetyöhön. P. 2 Helsinki: Kirjapaja.

LIITE 1: Haastattelukysymykset

Milloin perhepartio toiminta on aloitettu lippukunnassanne?

Miksi lippukunnassanne on päätetty aloittaa perhepartio toiminta?

Minkälainen partiotausta perhepartiorryhmän vetäjillä on?

Miten perhepartio toiminnasta on tiedotettu?

Kenelle tiedotus on ensisijaisesti suunnattu?

Millaista tukea lippukunta olisi toivonut saavansa piiriltä perhepartio toiminnan aloitusvaiheessa? (Esim. esitteet, mainokset, toiminnan sisältö)

Millaista tukea perhepartiorryhmän vetäjät toivoisivat saavansa piiriltä?

Kuinka usein perhepartiorryhmä kokoontuu?

Millaista sitoutumista perhepartiorryhmään osallistuminen vaatii perheeltä? (Ilmoittautuminen, mahdollinen vetovastuu, toiminnan suunnitteluun osallistuminen)

Millaista toimintaa perhepartiorryhmän kokoontumisiin sisältyy?

Miten perhepartio toiminta eroaa lippukuntanne sudenpentujen toiminnasta?

Kuka mielestänne on perhepartio toiminnan keskiössä: huoltaja, lapsi vai koko perhe?

Miten tämä näkyy toiminnan suunnittelussa? Entä toteutuksessa?

Miten koette perheiden hyötyvän perhepartio toiminnasta?

Haluatteko perhepartiotoiminnan kautta sitouttaa ryhmässä mukana olevia ai-kuisia partiotoimintaan vai onko tarkoituksena ensisijaisesti innostaa tulevia sudenpentuja?

Miten tämä näkyy toiminnan suunnittelussa? Entä toteutuksessa?

Mitä haasteita perhepartiotoiminnan toteuttamisessa on?